

kuiifje

12 F • NEDERLAND 80 ct • HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

BIG KEENAN

laat niet met zich spotten!

Lees COMANCHE blz. 6

DE TOESTAND...

● **HET MONSTER VAN ZWARTLO** heeft een nieuw slachtoffer gemaakt en nog heeft Rik Ringers geen spoor gevonden...

● **COMANCHE** en Red Dust vechten tegen de tijd die traag maar zeker verstrijkt. De mannen die aan de spoorweg werken hebben honger...

● **MAARTEN MILAAN** en Rachid ontdekken Kahk-Haweit, een fabelachtig petroleumrijk!

● **MAGAZINE 2000**: In het gloeiende hart van de **VULKANEN**!

● **ROZE BOTTEL** neemt zijn verrekijker en ziet waarachtig het Verondersteldeiland vlakbij in de oceaan liggen. Een raar eiland overigens!

● Zullen de **VEROVE-RAARS VAN MEXICO** door keizer Montezuma ontvangen worden?

● **RAY** en Pat vragen zich af in welke wereld zij terecht zijn gekomen, als ze een vrouw om hulp horen roepen.

● Te Sargoris viel een nieuw slachtoffer. **LUC ORIENT** wil weten wie de aanrander ditmaal is geweest maar... het slachtoffer blijft stom!

Dit weekblad moet verkocht worden tegen de verplichte prijs.
Het mag noch in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend!
Tekeningen en manuscripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

31-8-71

Het weekblad « **KUIFIE** » Lombard Uitgaven

P.H. Spaaklaan 1-11 - 1070-Brussel. — Prk. 1909.16

Uitgever: Raymond **LEBLANC**, Is. Gerardlaan 9, 1160-Brussel.

Directeur: Guy **LEBLANC**.

Redactie: GREG - H. LIESSE - D. PHILIPPART

Heliodruk: N.V. PERIODICA

KUIFIE-NEDERLAND

Redactie, Advertenties en Administratie: Weekedities N.V.
Postbus 10318 Amsterdam — Tel. (20) 23 46 94 — Postgiro 37.43.17

HIER KAN MEN KUIFIE KRIJGEN IN HET BUITENLAND

Frankrijk: **DARGAUD S.A.**, 12 r. Blaise Pascal, 92 - Neuilly s/S.

Zwitserland: **INTERPRESS S.A.**, 16 r. Beausejour, 1.000 Lausanne

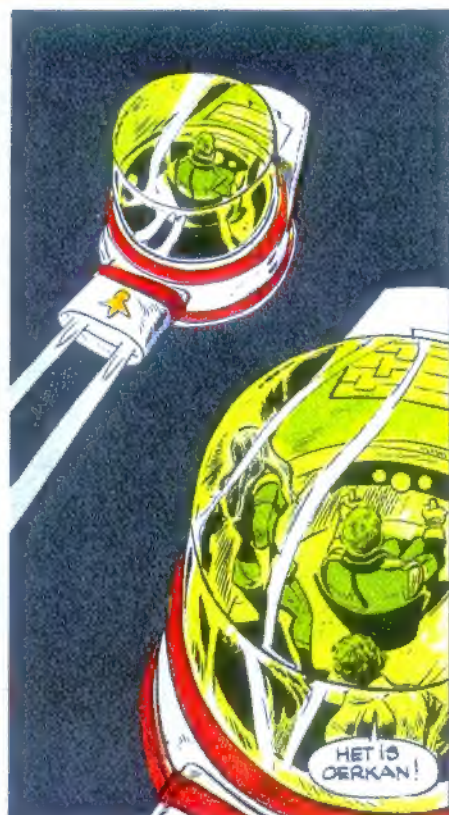
Canada: **LES MESSAGERIES**, 8320 de Lorraine, Anjou 437, Québec.

ABONNEMENTEN

	België	Nederland	Buitenland
3 maanden	160 F	f 8,35	190 BF
6 maanden	300 F	—	360 BF
1 jaar	590 F	f 33,40	700 BF
2 jaar	1.150 F	—	1.370 BF

* **Advertenties voor België**: Tel. **02/22.56.00**
Advertenties voor Nederland: **KUIFIE-NEDERLAND**.

publinter

De avonturen van KAPITEIN VAL worden U aangeboden door

pompelmoes

Valfruit

met FRUITSAP & ZUIVER SUIKER zonder kleurstoffen noch bederfwerende middelen

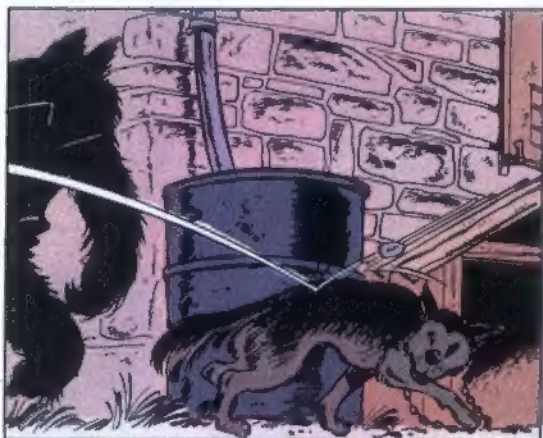
een
INTER-SIDERALE
frisdrank!

rik ringers

TIBET
A.P. DUCHATEAU

ALS DE BRIGADIER EEN HALF UUR LATER TERUGKOMT MET DE DOKTER, IS HET SLACHTOFFER DOOD...

WAAROM KWAM U NIET METEEN!

MAN, IK WAS DIEP IN SLAAP. IK HEB NIKS GEHOORD...

NATUURLIJK WEER DRONKEN.

DE VOLGENDE DAG GAAT HET NIEUWS ALS EEN LOPEND VUURTJE DOOR HET DORP... NAAR NIEMAND HEEFT IETS GEMERKT, IEDEREEN HEEFT ERS VAST GERAPEN...

IK HEB MIJN HOND HOREN BLAFFEN... HET KLONK NOGAL AKEUG, MAAR IK BEN NIET GAAN KIJKEN...

...VOOR EEN TOERIST?

MAAR BEGRIJPEN JULIE HET DAN NIET? HIER IN DE BUURT HOUDT ZICH EEN MONSTER VERSCHOLEN...

... EN MISSCHIEN KOMEN JULIE OOK AAN DE BEURT...

MISSCHIEN WEL, JA...

... MAAR WE KUNNEN U TOCH NIETS MEER VERTELLEN...

ONDANKS DIT ALLES BEGINT DE ANGST DOOR HET DORP TE WAREN... DE MENSEN GAAN VAKER EN LANGER NAAR DE KERK...

MENEER PASTOOR, ALS U IN DE BIECHT IETS HOORT, MAG U TOCH NIETS VERTELLEN...

ZEKER, MAAR KOM VANAVOND OP DE PASTORIE EENS MET ME PRATEN...

WAT VRESELIJK, RIK... ALWEER EEN MOORD...

EN HET VERVELENDE IS DAT ZE JE NIET WILLEN HELPEN. ZE STERVEN LIEVER VAN ANGST DAN DAT ZE JE IETS ZULLEN VERTELLEN...

MIJN OOM IS TOTAAL VAN STREEK. HIJ HEEFT BEVRAAGD OF JIJ EN DE COMMISSARIS VANMIDNAG EVEN LANGS KOMEN.

DAT IS ALLES WAT ER NOG OVER IS VAN DE RIKDOM VAN DE FONDANES, DIANA.

BRUNO, WE ZINN NIET MEER IN DE MIDDEL-EEUWEN.

GEZIEN DE GEBEURTENISSEN, ZOU JE DAT NIET DENKEN!

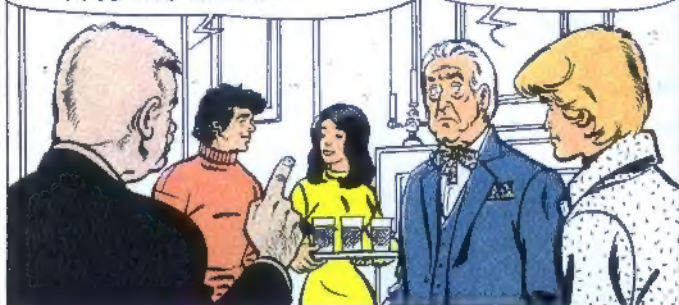
DIE MIDDAG...

TWEE TOERISTEN, JONG EN UIT HET BUITENLAND... ZE HEBBEN NIEMAND IETS IN DE WEG GELEGD EN ZE ZIJN ALLEBEI, MET EEN MAAND TUSSENRUIMTE, UIT DE WEG GERUIMD...

HET MOTIEF LIJKT TE ONTBREKEN... OF HET MOET BOVENNATUURLIJK ZINN...

ALS IK IN MIJN RAPPORT IETS OVER EEN WEERWOLF GA ZETTEN, DENKEN ZE DAT IK VOLSLAGEN GETIKT BEN...

DIE MIDDAG GAAT DE PASTOOR DE PASTORIE BINNEN...

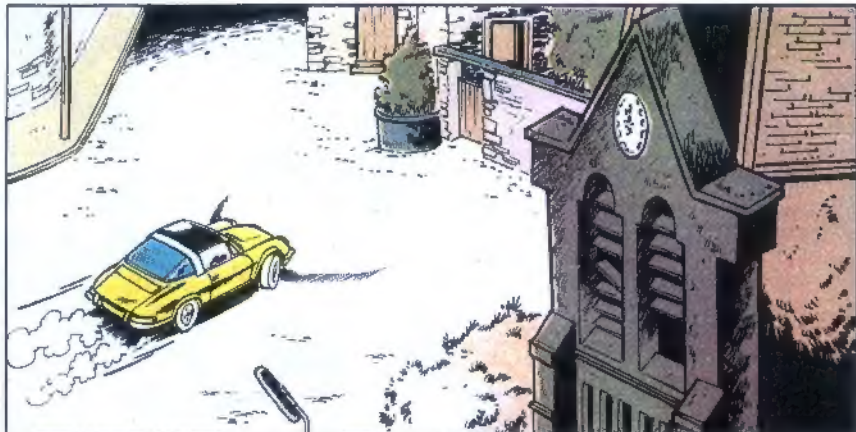
ER MOET EEN EINDE KOMEN AAN DEZE TOESTAND...

MAAR... HOE KOMT DAT BOEK DAAR OP DE GROND?

OPEENS VOELT DE PASTOOR DAT HIJ NIET ALLEEN IS...

KOM TE VOORSCHIJN... IK WEET DAT DAAR IEMAND IS...

IK HOOR IEMAND ADEMEN ACHTER DIE KAST...

AAAH!

wordt vervolgd

COMANCHE

HERMANN
GREG

WEST PACIFIC RAILROAD, WEEK NUMMER TWEE

DAT IS
MUITERIJ ! IK ZAL DIT
AAN DE DIRECTIE
DOORGEVEN !

OH JA,
ZODAT WE GEEN
TOETJE KRIJGEN ?

DAT IS BIG
KEENAN. ALS HIJ
ZICH ERMEE BEMOET
KOMT HET WEL IN
ORDE...

DE MANNEN HEBBEN GELIJK,
OPZICHTER ! ZE WERKEN HARD. ZE
MOETEN DUS OOK TE ETEN HEBBEN !

IK KEN JOU, KEENAN.
JIJ HEBT ALTIJD EEN
GROTE MOND. MAAR
DE MANNEN KRIJGEN
VANDAAG WAT ER IN
DIE KETEL ZIT...

DE MANNEN
WILLEN SPEK HEB-
BEN, OPZICHTER !

EN JIJ MOET
DAARVOOR ZOR-
GEN !

ER ZIJN
ALWEER MOEI-
LIJKHEDEN, WILSON.
HEB JE TOCH
GEZEGD DAT
HET ZO ZOU
GAAN...

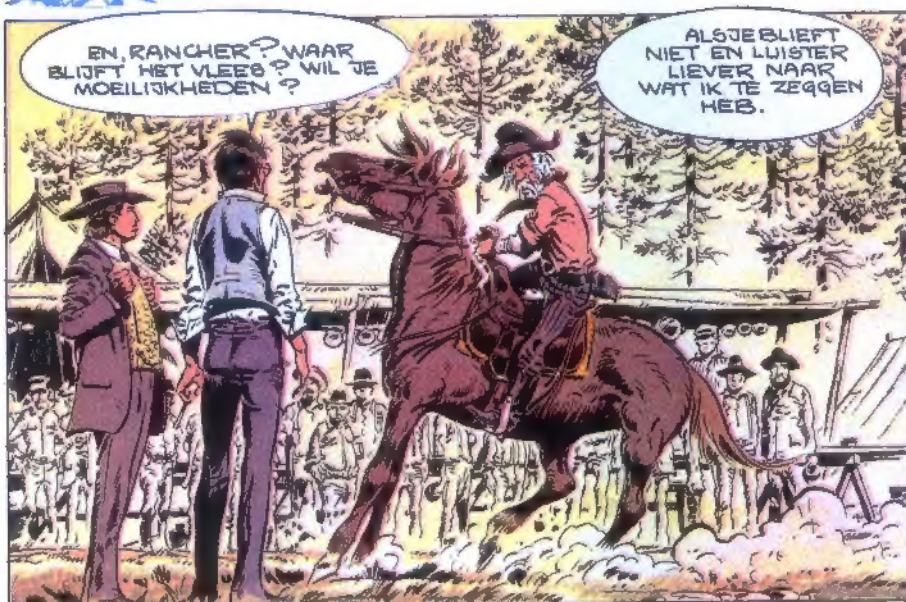
WE HADDEN
GEEN ZAKEN MOE-
TEN DOEN MET DE
DRIE ZEGGEN, GISTEREN
HADDEN WE VIJFEN-
DERIG KOELEN MOE-
TEN HEBBEN...

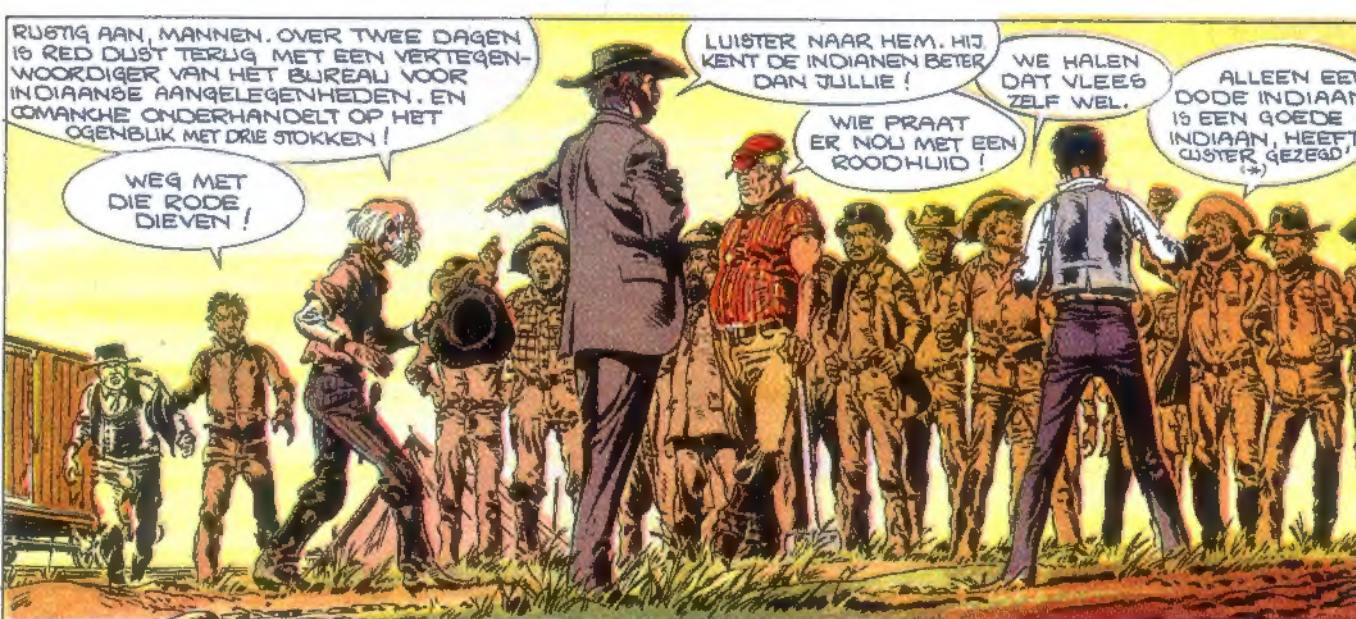
WACHT EENS...
IS DAT NIET
EEN VAN DE LUI
VAN DE DRIE
ZEGGEN ?

DAT IS TEN
GALLONS, DE
RECHTERHAND VAN
COMANCHE, DE EIGE-
NARES VAN DE DRIE
ZEGGEN...

RUSTIG AAN, MANNEN. OVER TWEE DAGEN IS RED DUST TERUG MET EEN VERTEGENWOORDIGER VAN HET BUREAU VOOR INDIANSE AANGELEGENHEDEN. EN GOMACHE ONDERHANDELT OP HET OGENBLIK MET DRIE STOKKEN!

WEG MET DIE RODE DIEVEN!

LUISTER NAAR HEM. HIJ KENT DE INDIANEN BETER DAN JULLIE!

WE HALEN DAT VLEES ZELF WEL.

ALLEEN EEN DODE INDIAN IS EEN GOEDE INDIAN. HEEFT GOMACHE GEZEGD!

WIE PRAAT ER NOU MET EEN ROODHUID!

WILSON, AMERIKAANSE GENERAAL, DIE VERANTWOORDELIJK WAS VOOR HET BLOEDBAD BIJ LITTLE BIG HORN

IK GA ERHEEN! WE ZULLEN WEL EENS ZIEN WIE HET OP DURFT TE NEMEN TEGEN BIG KEENAN. DE LAFARDS KUNNEN DE BOMEN VAN DE MAATSHAP PIJ ETEN!

DOE DAT NIET! MENSEN ALS JIJ BRENGEN ONGELUK OVER DE WERELD. IK ZAL JE TEGEN HOUDEN...

UIT MIJN WEG!

OP NAAR DIE WILDEN! MORGEN HEBBEN WE HUN SQUAWS IN DE PAN!

WIJ HALEN DE SCALPEN VAN DE CHEYENNES, HAHHAHA!

ZO HOORT HET!

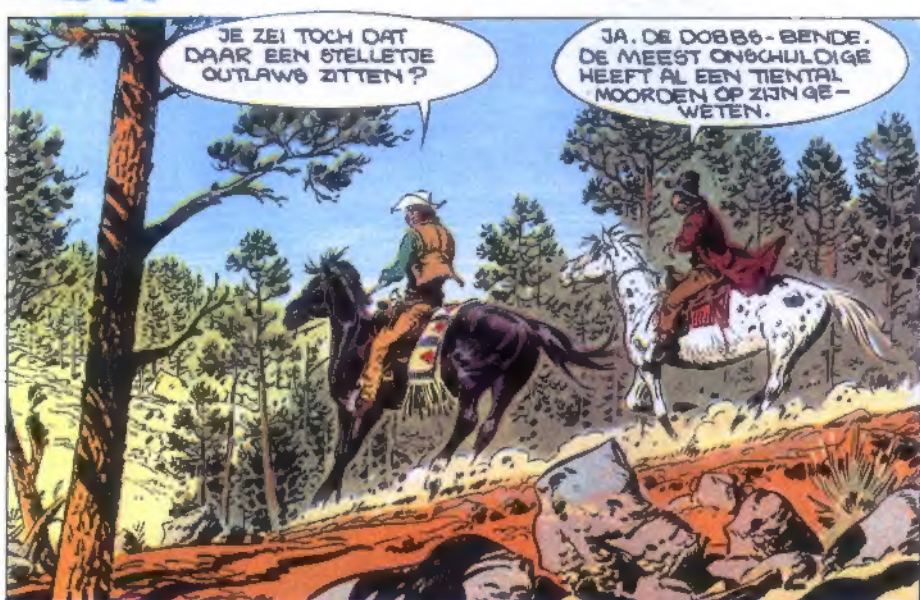
NEEM TILLEN MEE OM ZE TE BINDEN EN TOORTSEN OM ZE AAN TE STEKEN!

IK HAD WEL ALLEEN KUNNEN GAAN, COLORADO!

JIJ GAAT TOCH NAAR FORT CALAMITY OM HET LEGER TE HALEN? MAN, DAAR HEBBEN ZE DE BESTE JAJEM VAN HET HELE WESTEN!

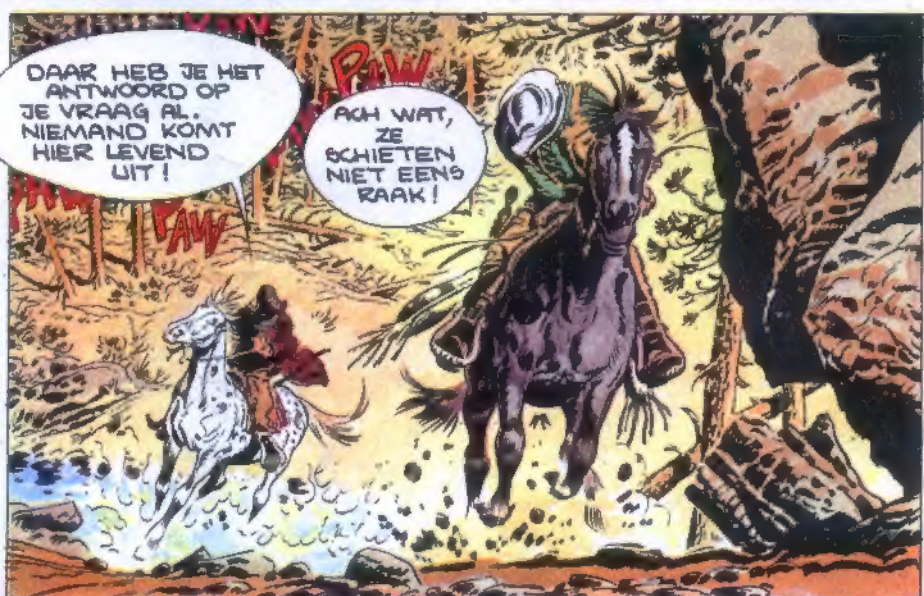

JA. DE DOBBE-BENDE.
DE MEEST ONSCHULDIGE
HEEFT AL EEN TIJNTAL
MOORDEN OP ZIJN GE-
WETEN.

AKH WAT,
ZE
SCHieten
NIET EENS
RAAK!

ALS IK ER
AAN DENK DAT WE
VANAVOND WEER
MAÏSKOEKEN MOE-
TEN ETEN, WORD
IK RAZEND!

NIET SLAPEN,
CLEM, WANT DAN WORD
JE NOOIT MEER
WAKKER.

IK KAN NIET
MEER, TOBY...
IK KAN HET
NIET MEER
LIJTHOUDEN...

JE MOET
NERGENS
AAN DENKEN...
DE NACHT VALT.
DAN IS HET BETER
TE VERDRAGEN

DE ZE TWEE
MANNEN WISTEN NIETS
VAN ONZE AFSPRAAK,
DRIE STOKKEN! ZE
WILDEN ME BEVRIJDEN
LAAT ZE NIET
STERVEN!

DE GROTE WACONDAH KIJKT IN
DE HARTEN, ALS DAT DE
WAARHEID IS, ZULLEN DEZE
MANNEN NIET STERVEN!

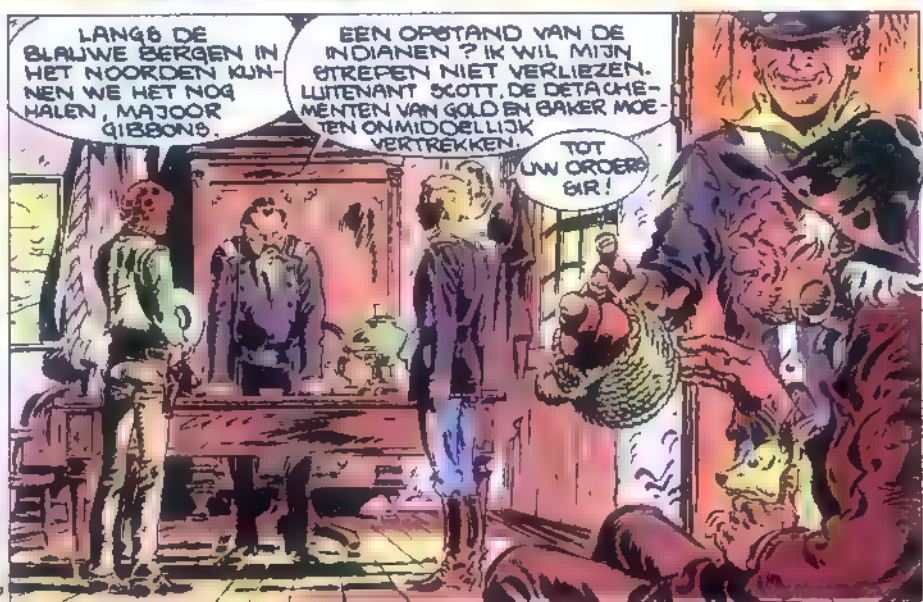
GEEF ZE WATER EN VERDER
MAG NIEMAND ZE NADEREN.
DAN ZAL DRIE STOKKEN
WACHTEN OP ANDERE
TEKENEN VAN DE
WAARHEID.

STEIGEREND
PAARD GEEFT ZIJN
VADER GELIJK

LANGS DE
BLAUWE BERGEN IN
HET NOORDEN KUN-
NEN WE HET NOG
HALEN, MAJOR
GIBBONS.

EEN OPSTAND VAN DE
INDIANEN? IK WIL MIJN
STREPEN NIET VERLIEZEN.
LUITENANT SCOTT, DE DETACHE-
MENTEN VAN GOLD EN BAKER MOE-
TEN ONMIDDELIJK
VERTREKKEN.

TOT
LUW OROERS
GIR!

JIJ BENT EEN GOED RUITER, DUIST. JIJ KUNT TEGEN GEBREK AAN BLAAP...

JA, MAAR IK BENIJD COLORADO... HIJ LAAT ZICH VOLGieten MET JAJEM EN TREKT DAN WEER LACHEND EN ZINGEND VERDER...

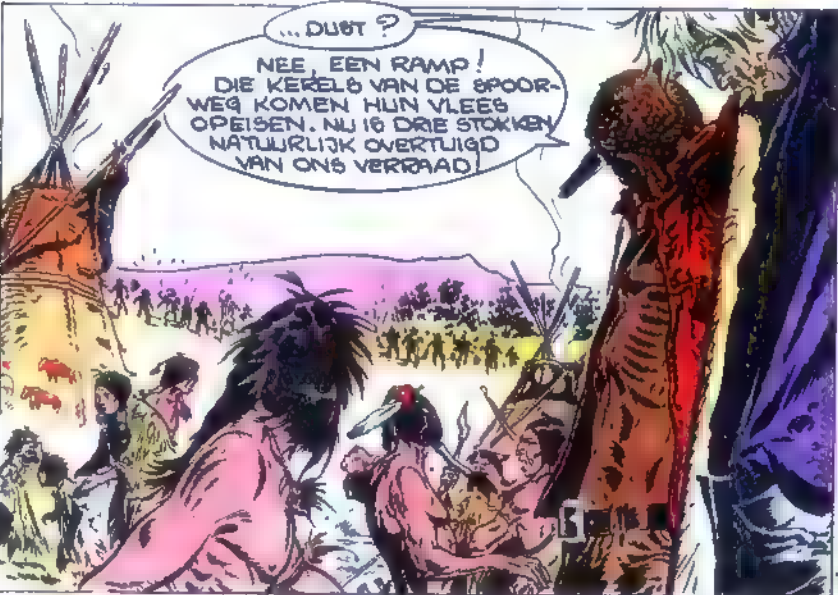
MAAR HELAAS BRENGT DIE OCHTEND NOG EEN ANDERE DREIGING...

DIE MOCAGGIN - SLUIPERS HEBBEN ONO NOG NIET GEZIEN... DE WIND IS ONO GUNSTIG!

DES TE BETER, WANT DE MEESTE MANNEN STINKEN NAAR WHISKY...

TEN AANVAL!
WEG MET DIE RODE DUVELS, RAILMEN!

...DUIST?
NEE, EEN RAMP! DIE KERELS VAN DE SPOORWEG KOMEN HUN VLEES OPEISEN. NU IS DRIE STOKKEN NATUURLIJK OVERTUIGD VAN ONO VERRAAD!

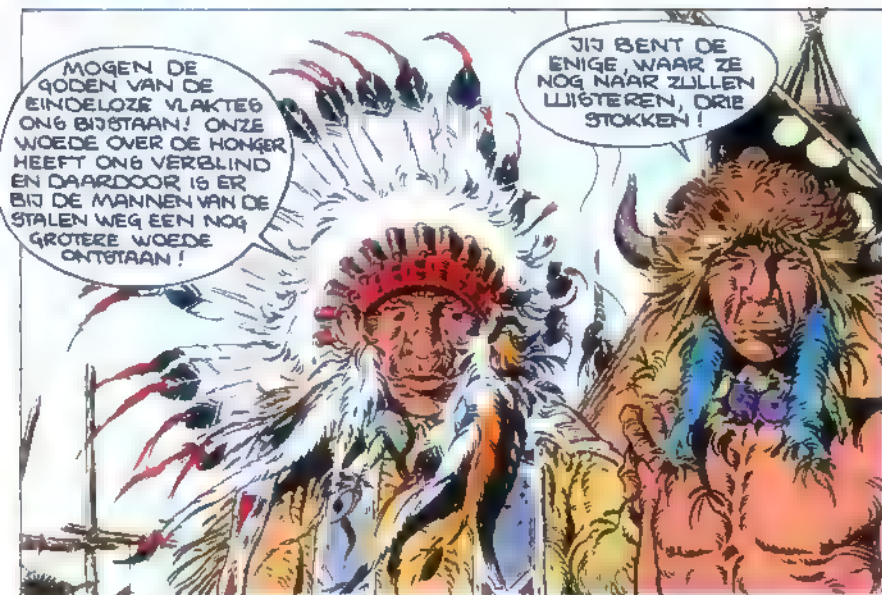

EENZAAM VUUR WIST WEL DAT DE BLANKE JAKHALZEN ZOUDEN KOMEN OM CHEYENNES TE VERMOORDEN. JULLIE ZULLEN HET EIND VAN DE STRIJD NIET ZIEN!

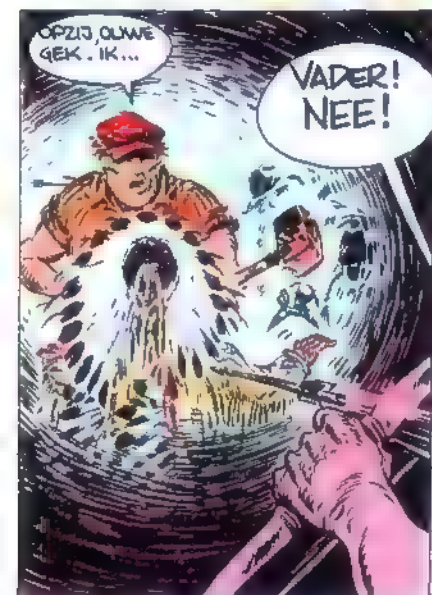
MOGEN DE
GODEN VAN DE
EINDELOZE VLAKTES
ONS BIJSTAAN! ONZE
WOEDE OVER DE HONGER
HEEFT ONS VERBLIND
EN DAARDOOR IS ER
BIJ DE MANNEN VAN DE
STALEN WEG EEN NOG
GROTERE WOEDE
ONTSTAAN!

JIJ BENT DE
ENIGE, WAAR ZE
NOG NAAR ZULLEN
LIJSTEREN, DRIE
STOKKEN!

LAAT MIJN BLANKE EN
MIJN ROODE ZONEN DEZE
STRIJD STAKEN!

DE PIJL
VAN MAANVLEK
ZAL DE GROTE
MAN VELLE!

OPZIJ, OUWE
GEK... IK...

VADER!
NEE!

DE
VOORSPELLING...
IS... UITGEKOMEN

WAAROM STAAN
JULLIE DAAR NOU OP.
EENS TE NIKSEN?
DAT STUK PLUIMVEE
IS UIT DE WEG GERUIND
NU MOETEN WE... DE REST
NOG UIT... ROEIEN!

WE MOETEN
DRIE STOKKEN
WREKEN!

NEE! STEIGEREND PAARD, DE
NIEUWE HOOFDMAN, WENST
VREDE!

HELL,
KIKK DAAR
NOU EENS!

JA, ZOULDEN
ZE VOOR OF
TE GETEN ONG
ZIJN!

STEIGEREND PAARD, JE KENT ME. IK BEN MAJOR GIBBONS EN IK BEN VERANTWOORDELIJK VOOR DE RUJT IN DEZE STREEK. SPREEK TOT DE MANNEN OF IK LAAT HET KRUIT SPREKEN.

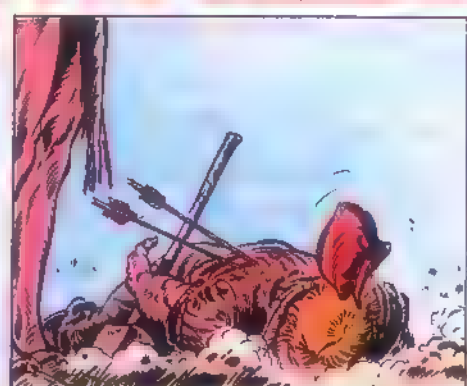
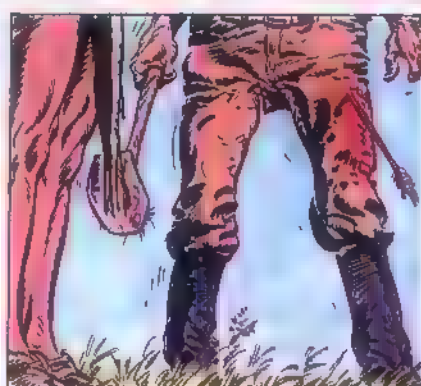
IK WEET DAT U ONS ZULT HELPEN ALS U ZIET HOE WEINIG VOEDSEL WIJ NOG MAAR HEBBEN, BLAUWE MAJOR. IK HAAT DEZE NUTTELOZE STRIJD. DE CHEYENNES VRAGEN ALLEEN WAAR ZE RECHT OP HEBBEN!

HOREN JULLIE DAT?

WAAR ZE RECHT OP HEBBEN... IK ZAL JOU...

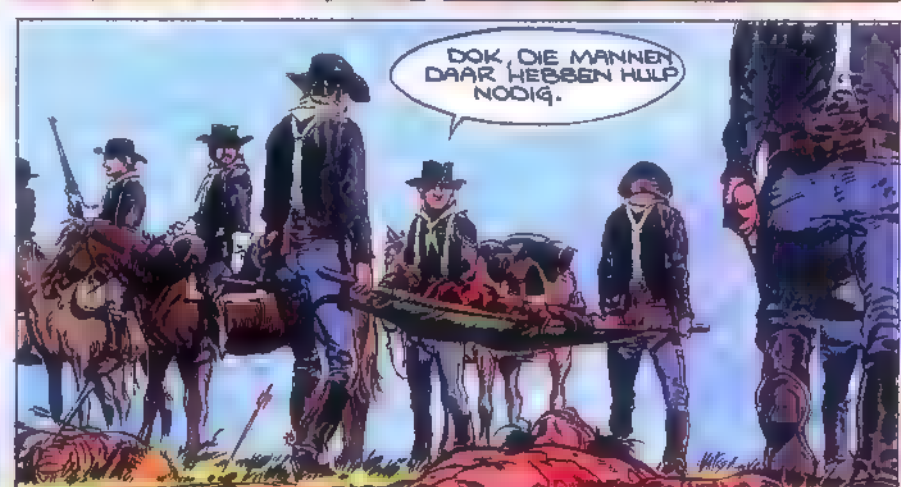

NEE, SIR, DIT HEERGSCHAP LIJKT ME NOGAL STEVIG. IK DENK DAT EEN GEWONGEN VERBLIJF IN EEN RUSTIGE DEL HEM GOED ZAL DOEN.

ZE LIJKEN WEL GEK, RED. VOOR EEN PAAR KOEIEN... HET LEEK WEL OORLOG!

ALLES IS WEER GOED GEKOMEN, COMANCHE... MAAR IETS DERGELIJKS KAN OPNIEUW GEBEUREN ALS DE STREEK NIET GALW BEVRIJD WORDT VAN KERELS ALS KEENAN EN DIE VERRADERIJKE PILLENDRAAIER...

DOK, DIE MANNEN DAAR HEBBEN HULP NOOIG.

MAAR IK KRIJG NIEMAN... HELAAS IS ER NOC IEMAND, RED OUIST.

ONZE VADER, BEZOEDELD! HI HEEFT HET HOOFD GEGOEN VOOR DIE VERVLOEKTE SOLDATEN! MAAR EENZAAM VUUR ZWEERT DAT HI DE BELEDIGINGEN ZIJN RODE BROEDERS AANGEDAAN ZAL WREKEN!

STEIGEREND PAARD HEEFT DE HERINNERING AAN DRIE STOKKEN.

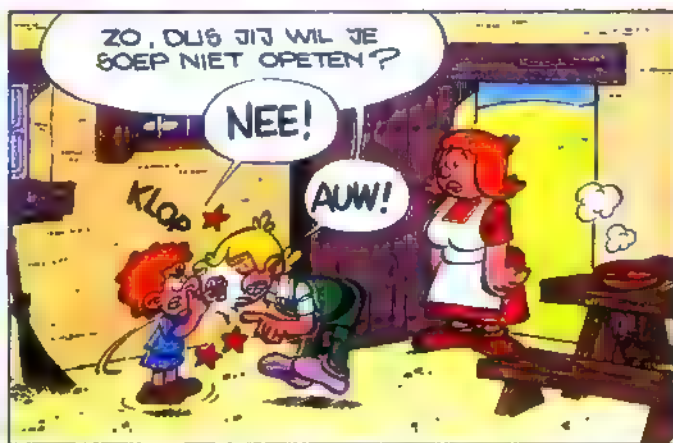

ROBIN HOED

TURK
DEGROOT

MAARTEN MILAAN

DOORD

ALS JE ODT HET GELUK HEBT OM EEN BEZOEK TE BRENGEN AAN KAHK-HAYEIT, ZUL JE ZIEN DAT ALLE AUTO'S ER ENORM ZIJN...

IK WIL ER TWEE VAN DIT MODEL...

ALS MENEER ER DRIE NEEMT, KRIJGT HIJ DAT KLEINTJE CADEAU.

WAT ZIJN DIE KLEINTJES TOCH SCHATTIG!

MAAR NOG OPVALLENDER IS DAT AL DIE AUTO'S ERGENS LANGS DE WEG IN DE WOESTIJN ACHTER GELATEN WORDEN...

...NEE, NIET OMDAT DE ASBAKJES VOL ZIJN, GRAPPENMAKERS...
MAAR OMDAT DE RUITEN VUIL ZIJN!

WANT IN HET LANDJE DAT ZO RUK IS AAN OLIE, IS GEEN DRUPPEL WATER TE VINDEN

OP HET VUEGVELD...

ZEG, HEBBEN JULLIE DE LAATSTE HOP AL GEHOORD? DAAR BUITEN ZIJN NIET TWEE KERELS GELAND EN ZE WILLEN WATER HEBBEN VOOR HUN RADIATOR!

WATER!

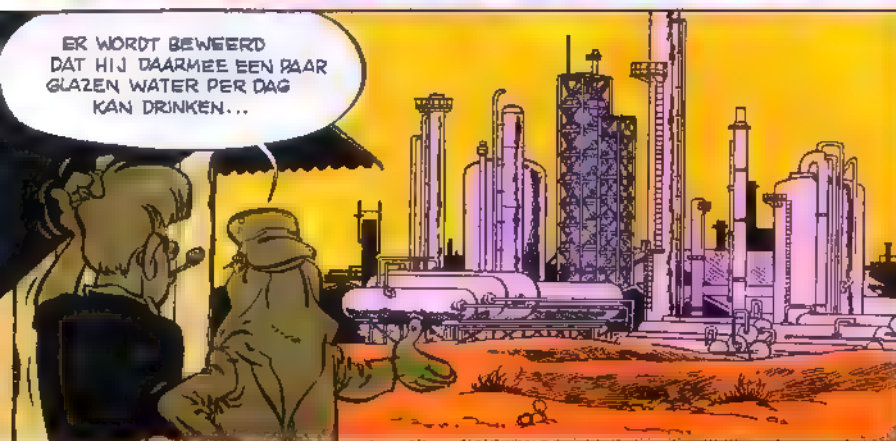
IN EEN RADIATOR!

HAHA..HAHAHA..

LUISTER, MENSEN, IK WEEET NIET WAAR JULLIE ZO'N LOL OM HEBBEN, MAAR ALS JULLIE GEEN MOEILIKHEDEN WILLEN, KUNNEN JULIE ME BETER ZO SNEL MOGELIJK WAT WATER BEZORGEN EN ER ZELF WAT MEER VAN DRINKEN!

de emir met de zeven bedoeïenen

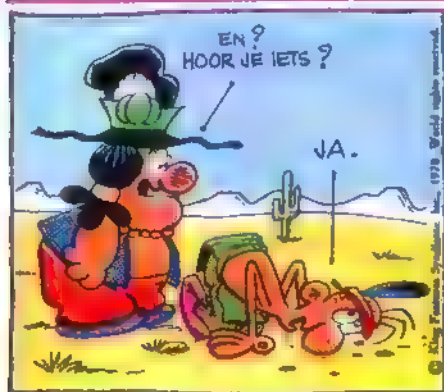

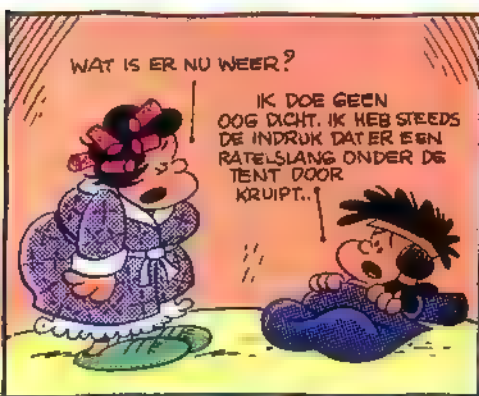
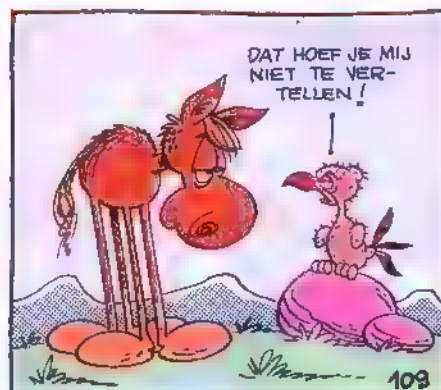
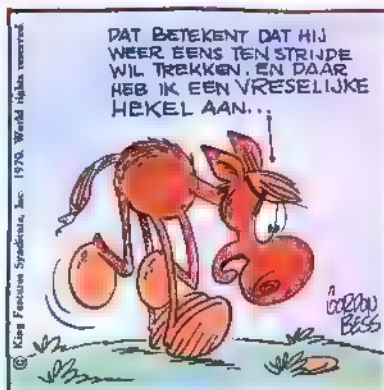
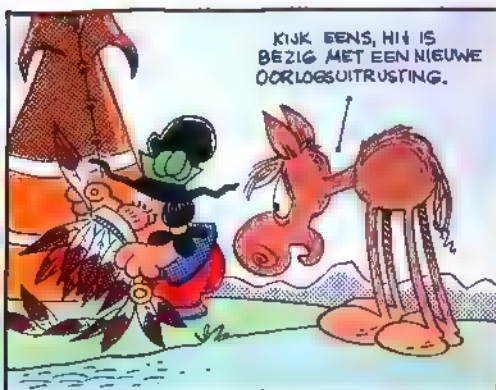
RODDOOG

GORDON BESS

JI BUTCH

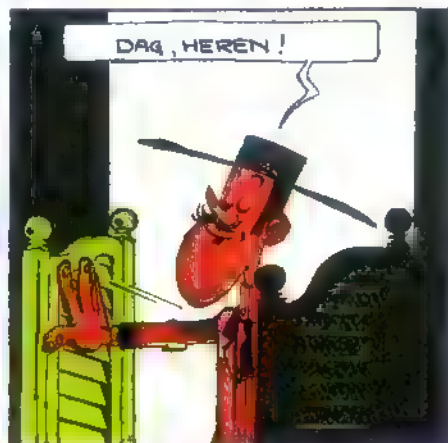
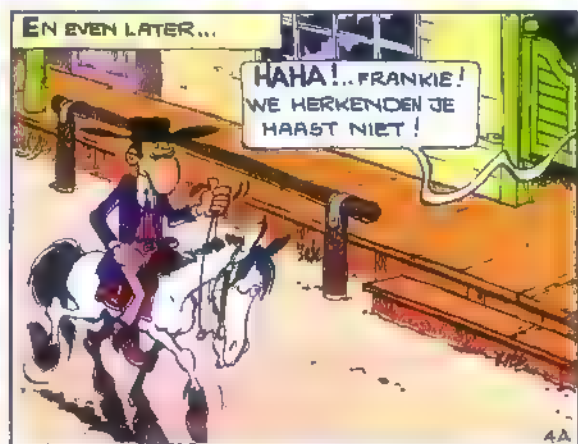
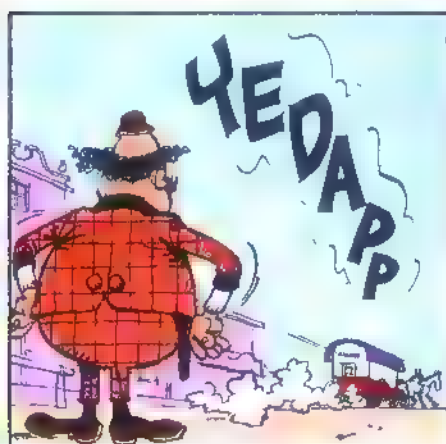
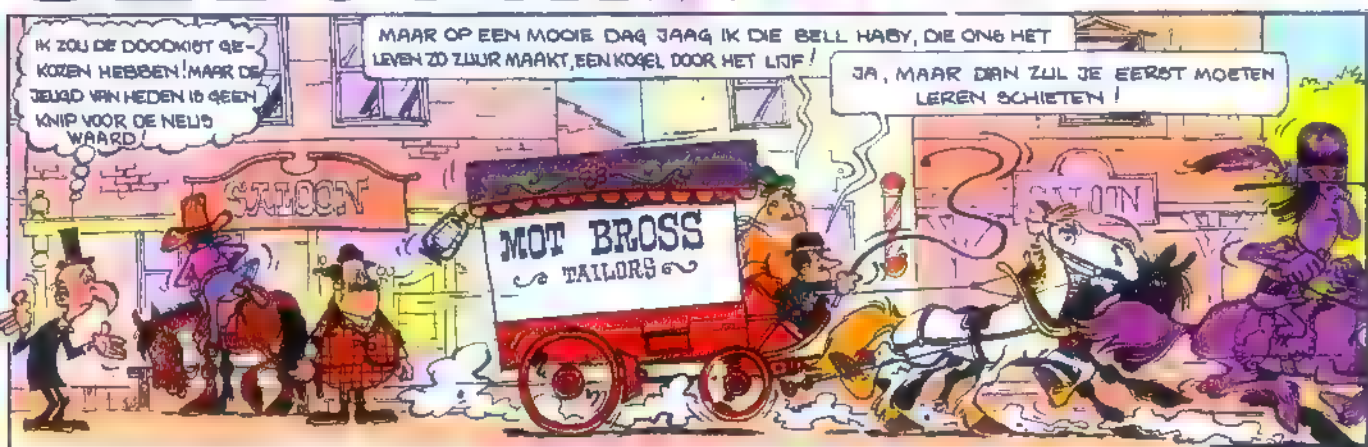
presenteert

BUTCH BELL HABY

EEN PIEKFIJNE SHERIFF

door JO-EL AZARA scen. M. TILLIEUX

2000

magazine

34

ons
dossier
over

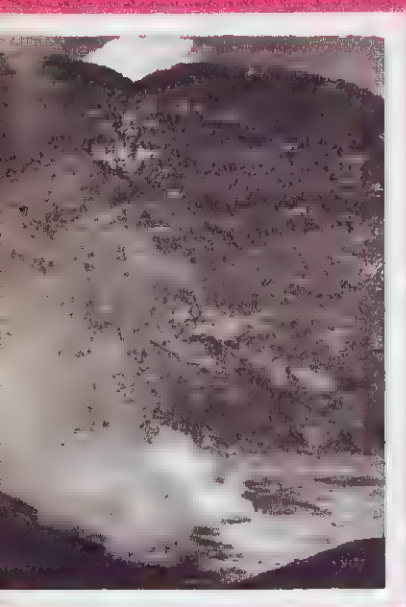
VULKANEN

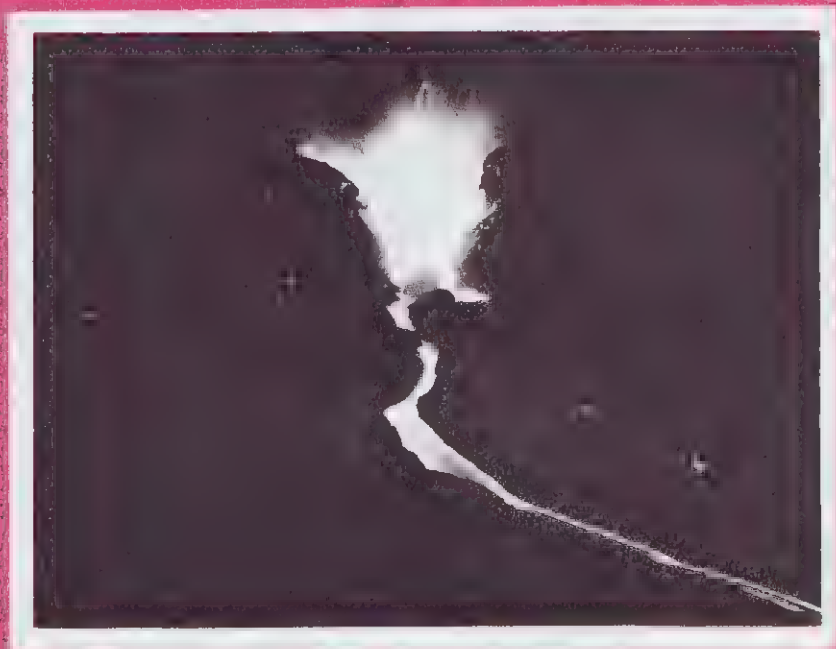
ons dossier over

VULKANEN

*De krater van de Tangkuban Prahur
in Indonesië*

De Klioetsjevskaja is de hoogste vulkaan van Siberië.

Lavastroom op de flank van de Nyamuragira in Kongo (Kivoë).

De Fuji-Jama in Japan, voor de Japanners een heilige berg en een pelgrimsoord.

HET was nacht... Maar er heerste geen duisternis van een hemel zonder maan en bedekt met wolken. Het was de duisternis van een gesloten ruimte, waarin alle lichten gedoofd zijn. Het geweeeklaag van de vrouwen, het gesnik van de kinderen en het roepen van de mannen was hoorbaar. Op verschillende plaatsen in de bergen waren brede vlammen en hoge vuurtongen zichtbaar en het licht leek nog feller door de diepe duisternis van de nacht. De gebouwen wankelden, heen en weer geschud door zware schokken..."

Zo beschreef Plinius de Jonge, de Romeinse geschiedschrijver in een brief de uitbarsting van de Vesuvius, waarbij op 24 augustus van het jaar 79 zijn oom, Plinius de Oude, en met hem 30.000 andere personen gedood en Herculaneum en Pompei onder lava en gloeiende as bedolven werden.

Minder ver weg: de Etna, die zich met zijn 3295 meter verheft boven de blauwe

golven van de Middellandse Zee tussen Messina en Catania op Sicilië en nog van zich heeft doen spreken. Geen enkele ramp was te vergelijken met die, waardoor Catania in 1669 geteisterd werd. Volgens de deskundigen is een dergelijke uitbarsting van de Etna ook niet te vrezen, tenminste niet op het ogenblik. Maar villa's zijn weggevaagd, wegen versperd en plantages verminkt door de stroom lava, die onophoudelijk neerdaalde over een breedte van 300 meter uit de krater. De Ouden geloofden dat de Etna de helse werkplaats was van Vulcanus, de god, die zijn naam aan de vulkanen gegeven heeft, en die daarin de bliksem-schichten van Jupiter smeedde.

Men is teruggekomen van dat bijgeloof en het bestuderen van vulkanen is tegenwoordig een wetenschap, namelijk de vulcanologie. Maar ondanks dat alles blijven de vulkanen, grote schoorstenen die afdalen tot in vurige diepten, met veel geheimzinnigheid omkleed.

Dat is niet verbazingwekkend als men

weet waar vulkanen toe in staat zijn. Op 8 mei 1902, om 8 uur en 2 minuten precies, spatte de Mont Pelée, een al eeuwen lang ongevaarlijke vulkaan op 5 kilometer van Saint-Pierre op het eiland Martinique gelegen, letterlijk uit elkaar. In 40 seconden tijd werden de 30.000 inwoners (op één na) van Saint-Pierre gedood. De uitgestoten gloedwolk, het gevolg van opeengehoopte massa's stoffen, die bij zeer hoge temperaturen plotseling uit de vulkaan gestoten werden, was over de stad gegaan met een snelheid van 500 kilometer per uur.

Een vreselijke uitbarsting was die van de Krakatau op 27 augustus 1883. Deze vulkaan is gelegen op een eiland in de zee-ëngte tussen Java en Sumatra. Het geweld van de uitbarsting was tot op een afstand van 500 kilometer te horen. 36.000 personen kwamen om, een vloedgolf bespoelde de kusten van vier werelddelen en een luchtgolf vol stof werd driemaal om de aarde gestuwd.

Vervolg 2e deel ►

ALS "UITGEDOOFDE" VULKANEN WEER GAAN WERKEN...

«Sinds ik over de wereld reis om te trachten iets te leren over het meest fantastische verschijnsel, dat de natuur ons biedt, ben ik overtuigd geraakt van een feit, waarvan de meeste mensen en zelfs de deskundigen niets weten: grote, vulkanische rampen zullen in een nabije toekomst plaats hebben».

Deze woorden zijn van Haroun Tazieff. En hij voegt er aan toe:

— Een miljoen doden binnen enkele minuten... U meent dat zoiets alleen maar kan gebeuren door een ondenkbare atoomoorlog? Dan hebt u ongelijk. Het geologische bewijs heeft mij ervan overtuigd dat de grote vulkaan-rampen uit het verleden nog niets zijn vergeleken bij de rampen, die ons nog wachten en die de een of andere dag Napels, Rome, Portland, Seattle, Mexico, Bandoeng of Clermont-Ferrand kunnen verwoesten.

Tja, de vulkanen, die in de buurt van deze steden liggen en waarvan wij aannemen dat ze dood zijn, slapen slechts. De mens vergeet gauw, maar vulkanen zijn geologische dieren, die met duizenden jaren tellen. Dat is met name het geval, volgens Haroun Tazieff, met de «uitgedoofde» vulkanen van het Massif Central in Frankrijk en de vulka-

nen van Latium in Italië en die in Californië.

De uitbarstingen van vulkanen hebben vaak met tussenpozen van meer dan tientallen eeuwen plaats. De Vesuvius was, ondanks de naam Vesuvius (berg van vuur in het Latijn) in het jaar 79 van onze jaartelling niet meer gevreesd. Hij was bedekt met tuinen en villa's. In de villa's, gebouwd aan zijn voet, kwamen de Romeinse patriciërs zonder enige vrees hun vrije tijd doorbrengen. En opeens sloeg de vulkaan toe.

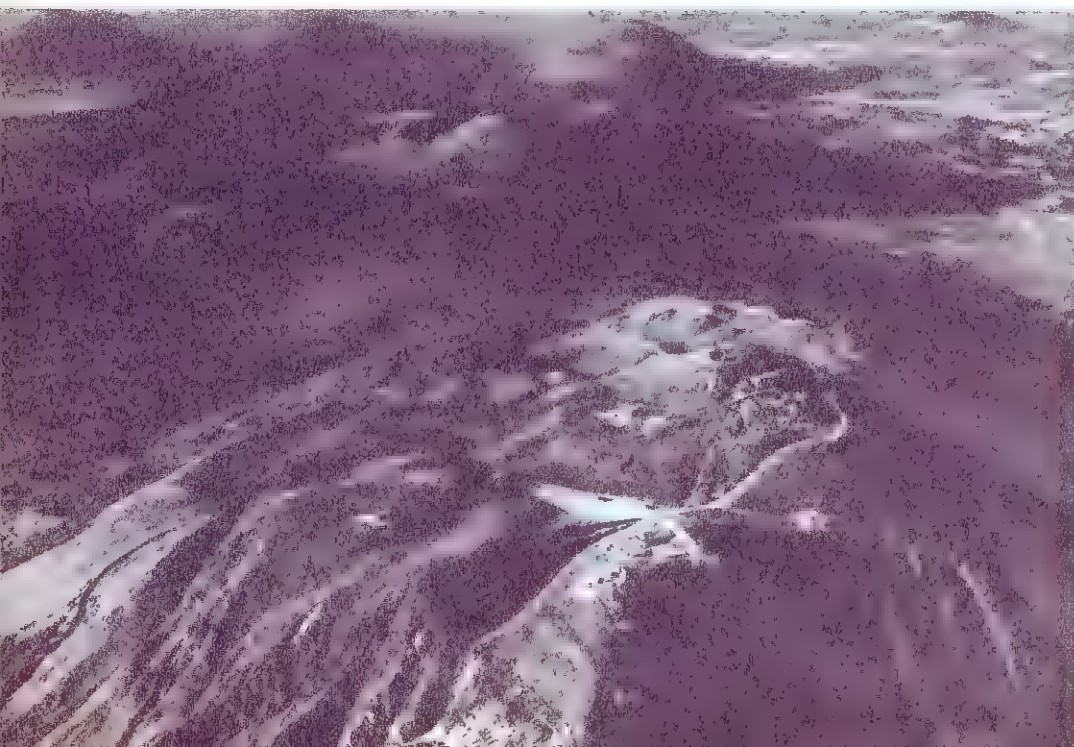
In Pompeï na 1748 blootgelegd door opgravingen, vond men onder de as de stad volkomen intact, stilgelegd door de ramp, precies zoals alles was op de morgen van de ramp. Mannen, vrouwen en kinderen getroffen bij hun werk en hun pleziertjes; een echtpaar, dat elkaar bij de hand hield; een schildwacht op zijn post met zijn lans naast zich, een man in vluchthouding met in zijn samengeknepen hand 27 goudstukken...

De twee heftigste uitbarstingen, die plaats gehad hebben in de 20e eeuw hebben schijnbaar uitgedoofde vulkanen doen schudden: in Katmai in Alaska, in 1912 en in Bezimiannu, in Kamtsjatka, in 1956. Deze laatste ontploffing onthoofde de berg,

brak boomstammen doormidden alsof het luciferhoutjes waren tot 20 kilometer in de omtrek en wierp brokstukken omhoog tot een hoogte van 40.000 meter. Er waren geen slachtoffers, net zomin als in Alaska, maar alleen omdat deze streken praktisch verlaten zijn.

Er is een gevaar nog vreselijker dan dat van de vulkaanuitbarstingen, namelijk dat van de gaswolken. Deze wolken vol gas en stollende slakken stijgen op uit een lange scheur, die zich plotseling geopend heeft onder de druk van lava, dat overmatig veel gas bevat. Deze gloedwolken verspreiden zich een beetje als melk die overkookt, met snelheden van meer dan 100 kilometer per uur. In deze eeuw heeft maar eenmaal zo'n eruptietype plaats gehad, in 1912 in Alaska, maar ditzelfde gevaar dreigt in vele gebieden op onze aarde waar de bewoners zich gevrijwaard menen van vulkanische uitbarstingen.

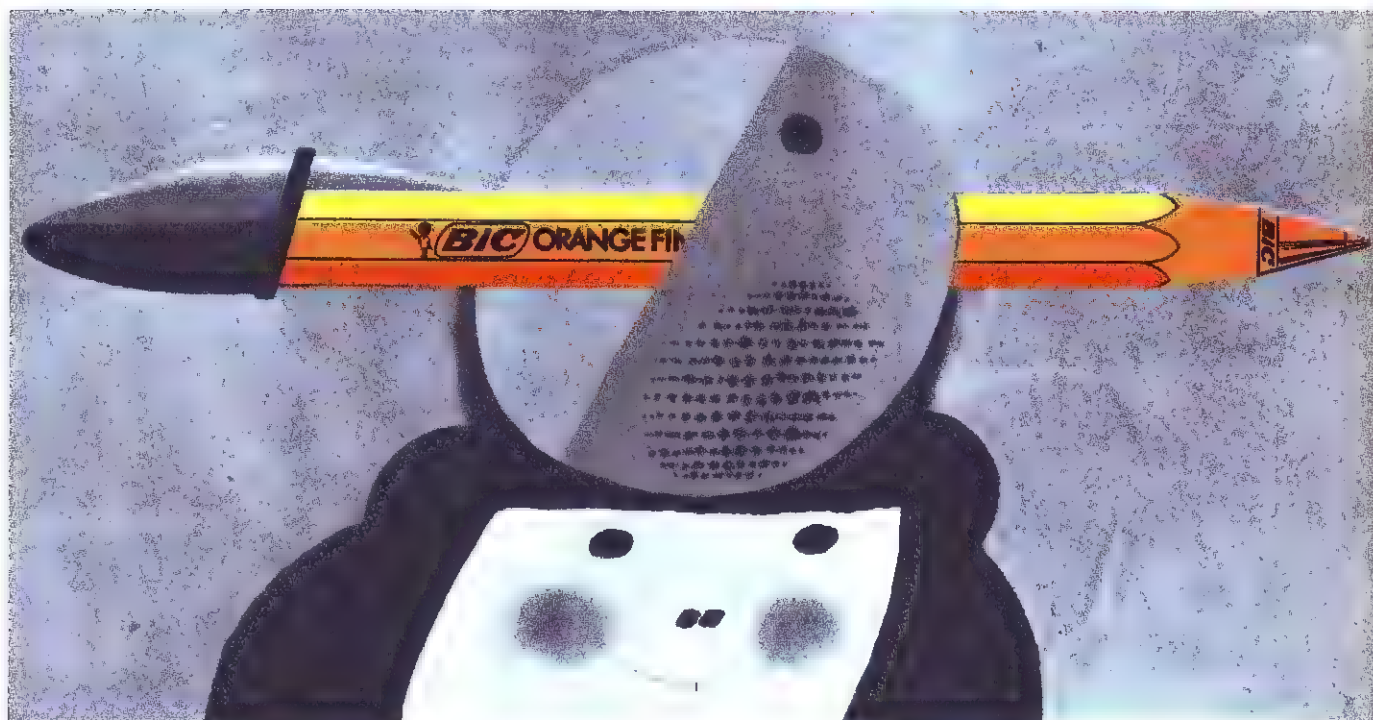
De beste bescherming hiertegen is een betere bestudering van de werking van de vulkanen, een beter waarschuwingssysteem als er uitbarstingen dreigen en het verdubbelen van de vulkanologische onderzoeken. Maar helaas is de steun, die de meeste staten aan dit onderzoek geven, onvoldoende.

**De «uitgedoofde»
vulkanen
van Auvergne,
leen streek
in
midden-
Frankrijk).**

BIC ORANJE 4,50F

Waar zie je nog wilde paarden?

In de Camargué ! Dat vind je in de Zwarte Kat- reisgids "De Provence". En nog veel meer over de geschiedenis, de folklore, de wetenswaardigheden, de kunst van Frankrijk. En van België, en van Zwitserland, en van Spanje... Vraag je mams dat ze de lekkere Zwarte Kat-koffie koopt. Verzamel jij dan de chromo-punten uit de verpakkingen. Daarvoor krijg je wondermooie kleurenfoto's. Helemaal gratis. Als je die in je reisgidsen plakt, kan je met paps de grote vakantie voorbereiden. Prachtig !

P/B&B 21037

Zwarte Kat

Kies uit de 10 gidsen bij :
Zwarte Kat-punten
P.H. Spaaklaan 17
1070 Brussel

ons dossier over VULKANEN

ERVOLG

WAT DE VULKANEN UITSPUWEN

Vulkanen zijn vreemd en verontrustend. Er zijn er ongeveer 600 op de wereld, die als **werkend** beschouwd worden. Elke vulkaan heeft zijn eigenaardigheden, zoals bijvoorbeeld de Kilauea op Hawaï. In de krater een lavameer heeft waarin het peil stijgt en daalt als dat van een vloed meer; de Taal op de Filipijnen, waarvan de uitbarstingen veelvuldig en gevaarlijk zijn; de Sakurajima in Japan die in 1914 zoveel lava uitspuwde dat dit een verbinding ging vormen tussen het

eiland, waar de vulkaan op staat, en het vasteland. De Popocatepetl, de Mexicaanse reus, die zich verheft tot een hoogte van 5500 meter; de Izalco, op San Salvador, die de mens onder zijn ogen groter heeft zien worden omdat hij 250 jaar geleden nog niet bestond; de Stromboli, in de Middellandse Zee, waarin al enkele eeuwen lang per dag zo'n vijftig ontploffingen per dag plaats hebben; de Laki, op IJsland, een dertig-kilometer lange spleet, meer een scheur in de aardkorst, met 105 kraters achter elkaar waarvan de uitbarsting drie en een halve maand geduurd heeft en waardoor bijna een hele provincie onder een laag lava verdween...

— **het Hawaii-eruptietype**, het kenmerk hiervan is dat de lava zeer dun is.

— **het Stromboli-eruptietype**, waarbij het uitstromen van de lava gepaard gaat met het uitwerpen van rotsblokken en bommen (klodders gloeiende lava, die in de lucht stollen).

— **het Vulcano-eruptietype**, met dik vloeibaar magma waardoor de kraterpijp van de krater meestal verstopt is met een

prop zodat de uitbarstingen gepaard gaan met ontploffingen.

— **het Pelée-eruptie-type**, die een gloedwolk uitstoten, waardoor een groot deel van het landschap verwoest wordt. Tijdens hun werking stoten de vulkanen dus steenblokken, vloeistoffen en gassen uit.

— Vaste delen: as, verpulverde lava en lapilli (deeltjes ter grootte van grind), bommen en tuf (dat ontstaat door een vermenging van as met regenwater).

— Vloeibare delen: lava, die nogal dun of vrij stroperig kan zijn. Bij het verlaten van de vulkaan is de temperatuur van de lavastroom zo'n 1000 graden en de snelheid van de stroom is ongeveer 8 meter per seconde, maar lava stolt vrij snel als het afkoelt. Deze gestolde siroop is overal op de aardbodem, ook onder de oceanen, verspreid. Verschillende lava-soorten worden trouwens als bouw materiaal gebruikt.

De mysterieuze vulkanen danken dus hun ontstaan aan een gloeiende, gesmolten gesteentemassa (het z.g. magma) die met geweld door de aardkorst naar buiten geperst wordt.

De Shishaldin in Alaska.

KUNNEN DE VULKANEN ALS KRACHTBRON GEBRUIKT WORDEN?

Bij vulkanische uitbarstingen komt enorm veel kracht vrij. Hoe kan deze kracht nu gebruikt worden? In Italië, bij Toscana, kan men bij de kromming van een weg plotseling een landschap vol hoge boortorens en grote koelinstallaties aantreffen. Dit is het «geothermische veld» van Larderello. Vroeger was deze vallei beroemd om zijn «soffioni», wolken stoom, die plotseling uit de grond omhoog kwamen. Tegen het einde van de vorige eeuw kwam de Larderel, een Franse ingenieur, op het idee om het water van deze stoomspleten op te vangen en het borium-zout eruit te halen. Om een grotere hoeveelheid te krijgen, voerde hij boringen uit, waardoor de stoom onder hoge druk vrij kwam. Met deze stoom konden turbines voor de opwekking van elektrische energie in werking gesteld worden. Deze elektrische energie van vulkanische oorsprong voedt nu voor een groot deel steden als Livorno en Florence.

Andere geothermische (betrekking hebbende op de innerlijke warmte van de aarde) installaties zijn in gebruik in Californië Nieuw-Zeeland en Japan. IJsland, een zeer vulkaanrijk gebied, gebruikt het water dat daar op natuurlijke wijze warm uit de grond komt. De Sowjet-Unie maakt plannen om de «rode steenkool» van Kamtsjatka te gaan gebruiken.

HET BINNENSTE DER AARDE

Doordat dit met grote kracht gepaard gaat, hebben de vulkanen de bekende kegelvorm gekregen.

De krateropeningen ontstaan niet zo maar. Op bepaalde plaatsen is de aardkorst gebarsten. Langs deze scheuren bevinden zich de vulkanen.

Dit geldt vooral voor de enorme reeks vulkanen, die wel «De vurige keten van de Stille Oceaan» genoemd wordt. Driekwart van de vulkanen in deze keten zijn in werking. Andere vulkaanrijke streken bevinden zich in de Atlantische Oceaan en de Middellandse Zee.

Heel lang heeft men in de mening verkeerd dat de aarde een soort korst was met daarin een vloeibare kern. Er is vastgesteld dat de temperatuur stijgt naarmate men dieper in de aarde doordringt: ongeveer een graad per 30 meter en een graad per 10 meter in vulkaangebieden. Daarom meende men dat de aarde een soort smeltende massa was met de vulkanen als veiligheidskleppen.

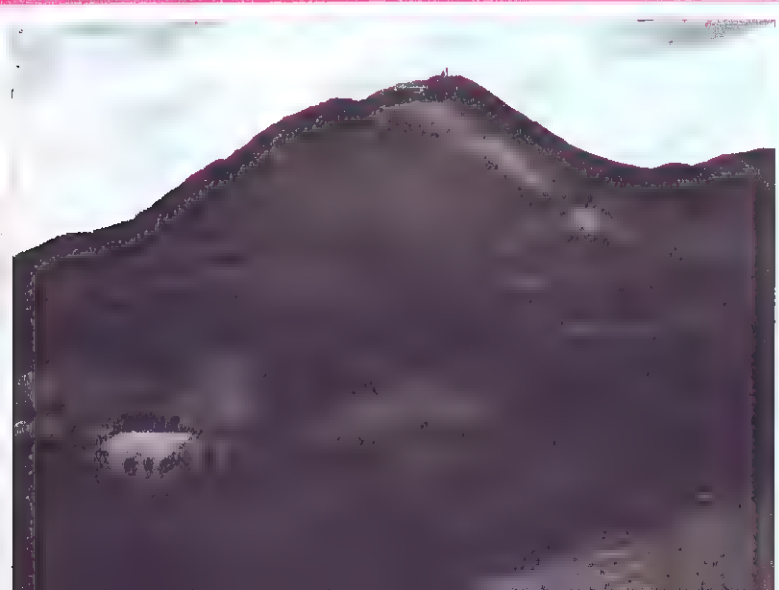
Tegenwoordig heeft men ontdekt dat de zaken iets ingewikkelder zijn. Doordat er zo'n enorm hoge druk in het binnenste der aarde heerst, is het bestaan van een echte vloeistof daar onmogelijk. Het magma van de vulkanen komt van een veel bescheidener diepte, naar men weet: 45 tot 70 kilometer. De verklaring van de oorzaak van het verschijnsel vulkanen is nog niet verder dan het gebied van de veronderstellingen. Het verschijnsel is indrukwekkend, de oorzaak subtiel. Er zijn de bewegingen diep in de aardkorst, de verschillen in dikte, de druk, die een rol speelt om het magma door de aardkorst heen naar de oppervlakte te brengen op plaatsen, waar de aardkorst dit toelaat.

De diepe zetel van deze verschijnselen is een plaats, waar we nooit heen kunnen gaan om te zien hoe de dingen daar precies in zijn werk gaan. Dat is een van de redenen, waarom wij de ruimte beter kennen dan het binnenste van onze eigen planeet.

Pierre STEPHANY

De ruïnes
van
Pompeï.

De Puy-de-Dôme
in Frankrijk.
Daar wordt
nu een
observatorium
gebouwd.

Een peperkorreltje
uit de TIBETTON

HAROUN TAZIEFF

Als ergens ter wereld een vulkaan begint te grommen, gaat de telefoon over bij Haroun Tazieff. Haroun Tazieff antwoordt dan dat hij komt, stapt in het vliegtuig en enkele uren later is hij op Sicilië, op de Filippijnen of in Nieuw-Zeeland, gereed om de rokende bergen te onderzoeken, de tijd van de uitbarstingen en de temperatuur te meten en als het moet in de krater af te dalen waar allerlei stoffen uit omhoog geslingerd worden. Dat is wat hij noemt «een ontmoeting met de duivel».

Haroun Tazieff, met de voornaam van een Arabische prins, had een Russische vader, werd geboren in Warschau (in 1914), is woonachtig in Parijs, maar is met zijn werk begonnen in België. Hij heeft gestudeerd aan het Landbouwkundig Instituut te Gembloux en aan de universiteit te Luik.

Hij was landbouwkundig ingenieur, maar in 1938 ging hij, zuiver uit liefde voor de bergen, geologie bestuderen. In 1948 was hij als geologisch ingenieur werkzaam in Kongo toen daar de Kitoero begon te werken; daardoor maakte hij definitief zijn keuze. Sindsdien is Haroun Tazieff van nabij gewikkeld in alles wat op deze wereld met vulcanologie te maken heeft: onderzoekcentra, internationale comités, en hij heeft alle werkende vulkanen op deze wereld aanschouwd.

Spelen met vuur is een gevaarlijk beroep. Maar Haroun Tazieff heeft het niet gekozen als een sport of uit een verlangen naar avontuur. Eerder uit liefde voor de wetenschap. «Wetenschappelijk onderzoek», zegt Haroun Tazieff, «is even opwindend als een detective-roman zonder misdaad».

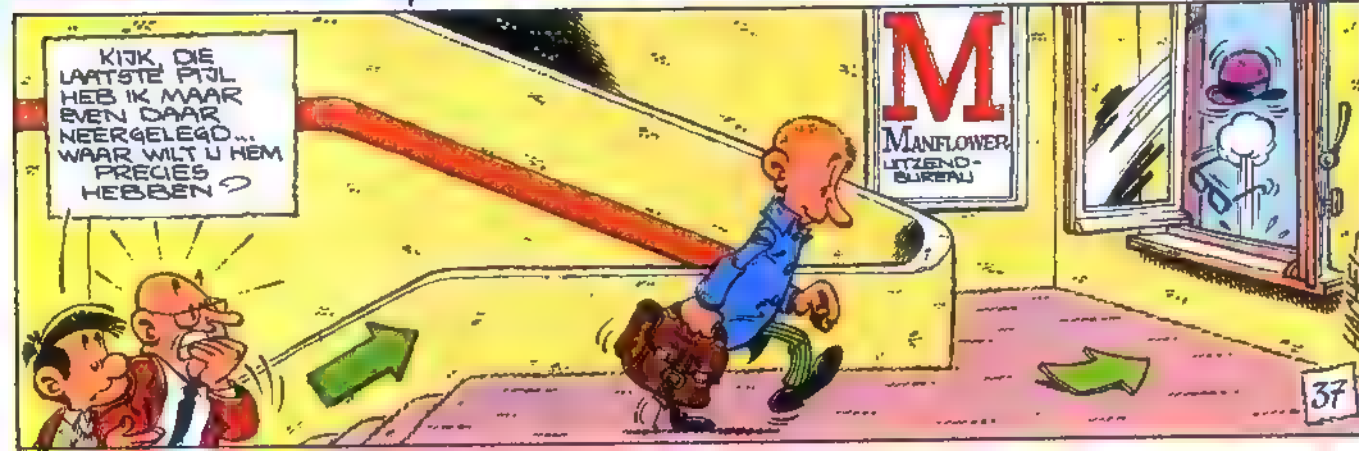
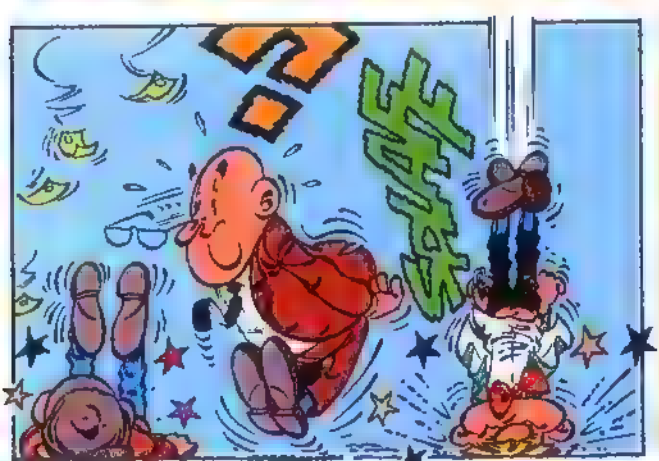
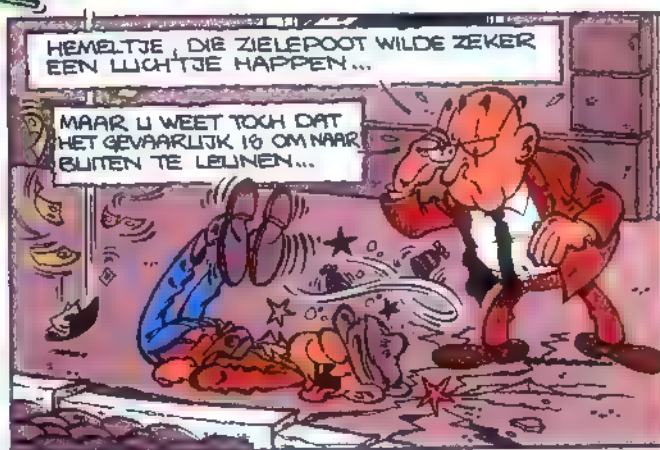
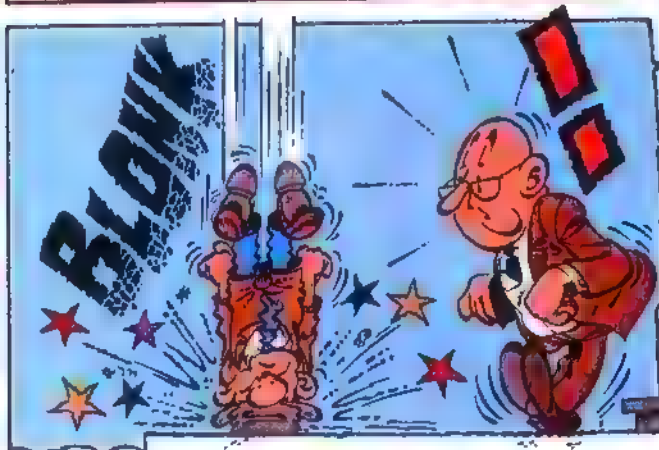
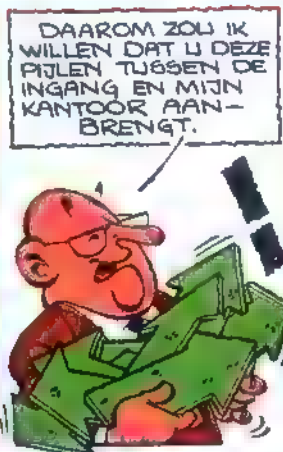
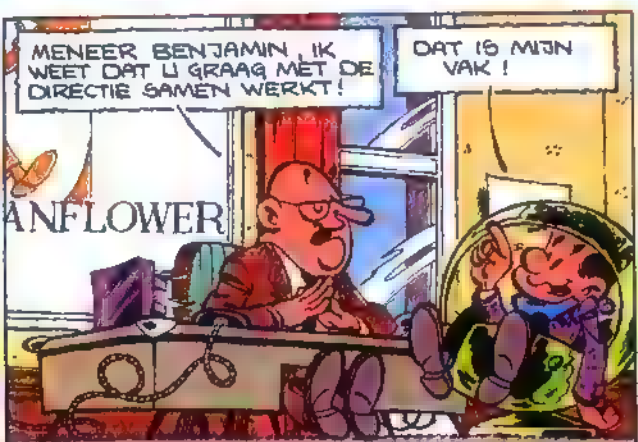
2000
magazine

TIBETTON

HAROUN TAZIEFF

ROZE BOTTTEL

DANY
GREG

HET VERONDERSTEL-EILAND!

HOE KOMEN
WE DAAR OOT OP ?

DAT VRAAG
IK ME OOK AF !

ROZE BOTTTEL, IK BEN BANG!

DE KUSTEKLUGBLOEMEN
WORDEN ALLEEN DOOR FAN-
TASTEN GEPLUKT. OM VAN ALLE
GEVAREN GEVRIJWAARD TE ZIJN,
GROEIEN ZE DAAROM ALLEEN
OP PLAATSEN, WAAR NIET
OM TE LACHEN VALT.

Het karveel van heb-ik-jou-daar

U ZEI OUS, KAPITEIN, DAT DIE ROTE BEWAAKT WORDT DOOR MON-
STERS?

MONSTERS, MONSTERS...
NOW JA, NIET OVER-
DRIVEN...

EEN PAAR NIEUWGERIGE
BEESTJES... ER KOMEN NIET VEEL
VREEMDELINGEN, OUS SNIP-
FELN ZE GRAAG WAT ROND
ALS ER NIEUWELINGEN
KOMEN...

MAAR JULLIE ZIJN JONG EN STERK.
JULIE KUNNEN SNEL NAAR DE
PLEK RENNEN, WAAR DE
KUSJEKUS-BLOEMEN BLOEIEN.
DE EERSTE, DIE ER AANKOMT,
PLUKT DAN VLUG EEN FLINK
VOORRAADJE...

JULIE STOPPEN SNEL EEN PAAR
ZAKKEN VOL. DE LAATSTE OVER-
LEVENDEN GOOIEN ONS DAN DE
ZAKKEN TOE EN TERWIJL ZE
VERVOLGENS DE MONSTERS
BEZIG HOUDEN, ZORG IK DAT IK
WEGKOM MET MIJN LADING.

VANZELFSPREKEND ZORGT DE
BEMANNING OOK VOOR DE DAME
HIER, WANT ZIJ KAN ONMOGELIJK
AAN LAND GAAN MET HAAR
MOOIE ENKELTJES!

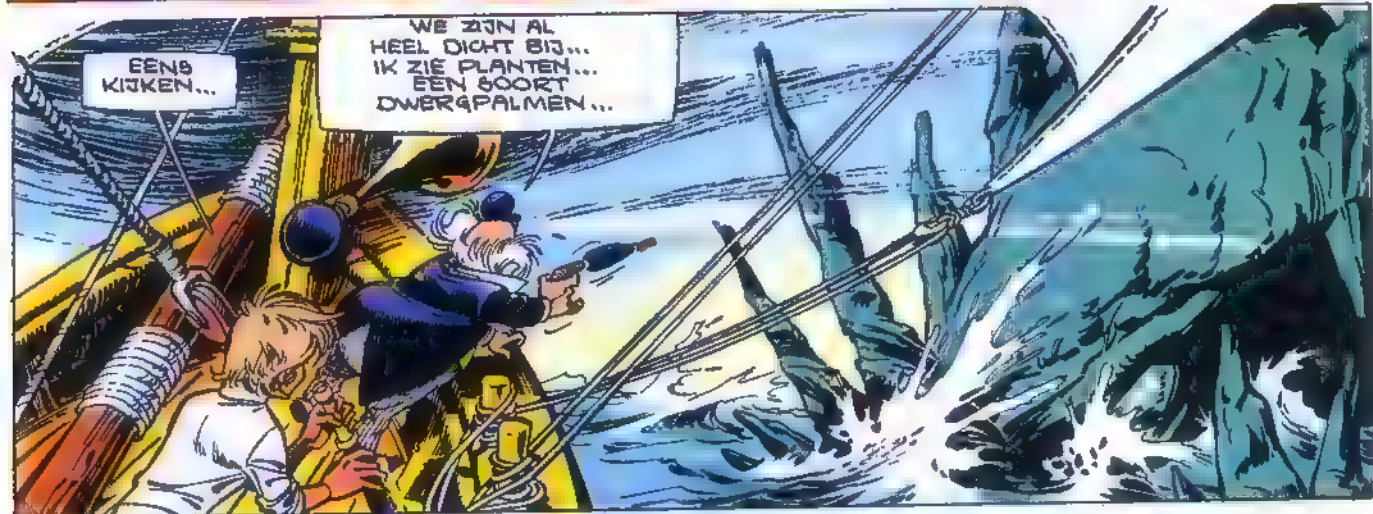

TOCH MOET ER EEN
ANDERE MOGELIJKHEID ZIJN...
MAG IK EVEN?

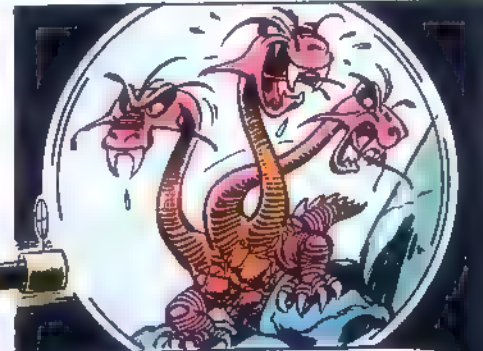
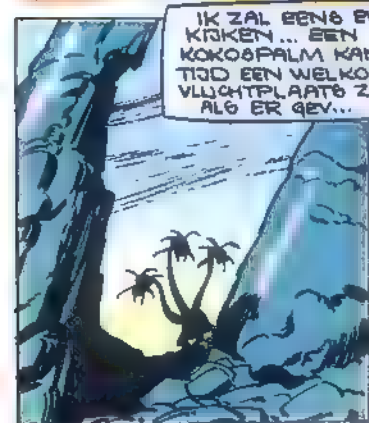

EENS
KIKKEN...

WE ZIJN AL
HEEL DICHT BIJ...
IK ZIE PLANTEN...
EEN SOORT
DWERGPALMEN...

IK ZAL EENS EVEN
KIKKEN... EEN
KOKOSPALM KAN AL-
TIJD EEN WELKOMEN
VLUCHTPLAATS ZIJN
ALS ER GEV...

NEE, DE VLUCHTPLAATS IS
ZEKER NIET GESCHIKT...

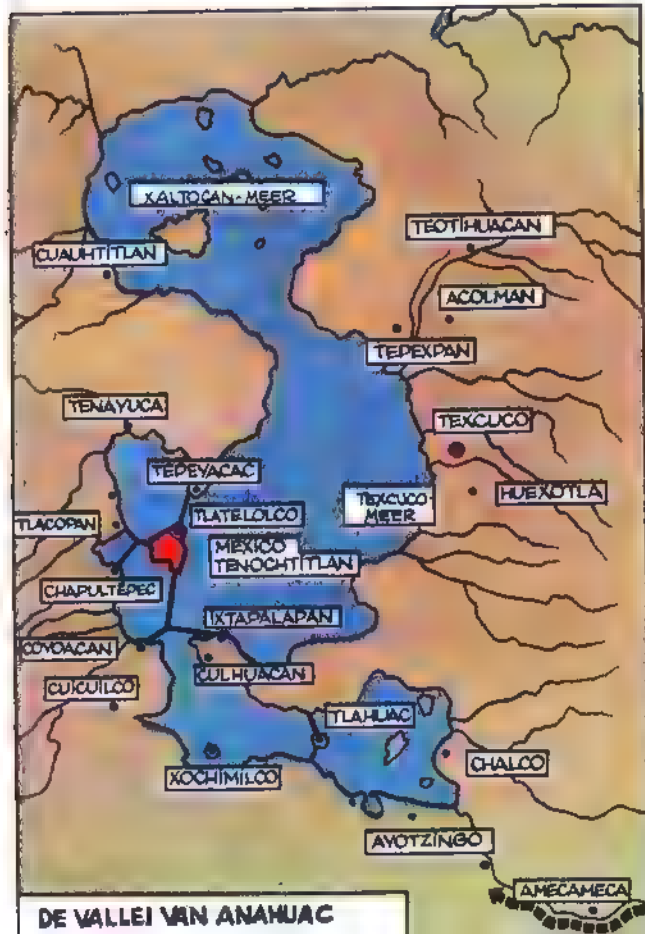
wordt vervolgd

DE VEROVERING VAN MEXICO

ENKELE DAGEN LATER OP 4.000 M. HOOGTE ...

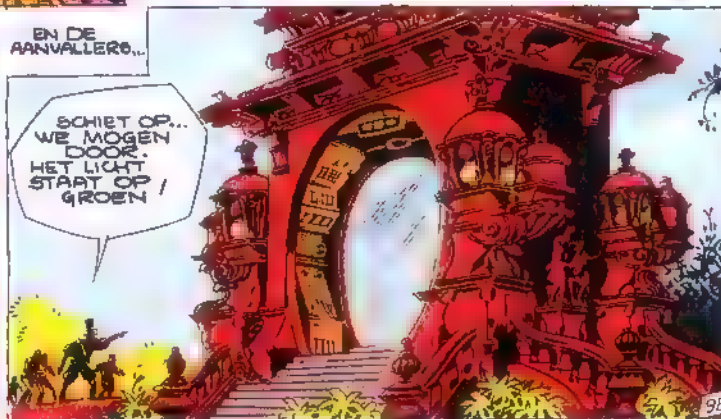
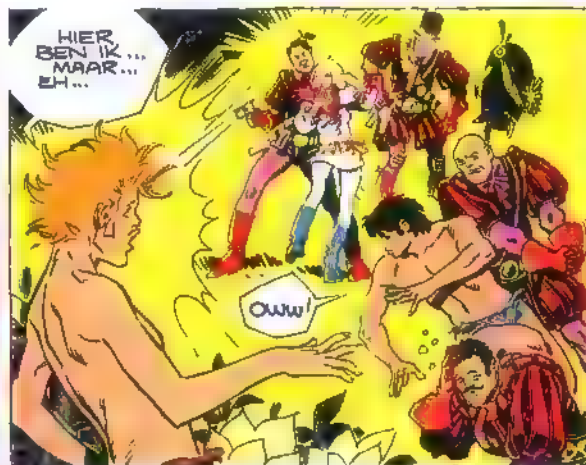
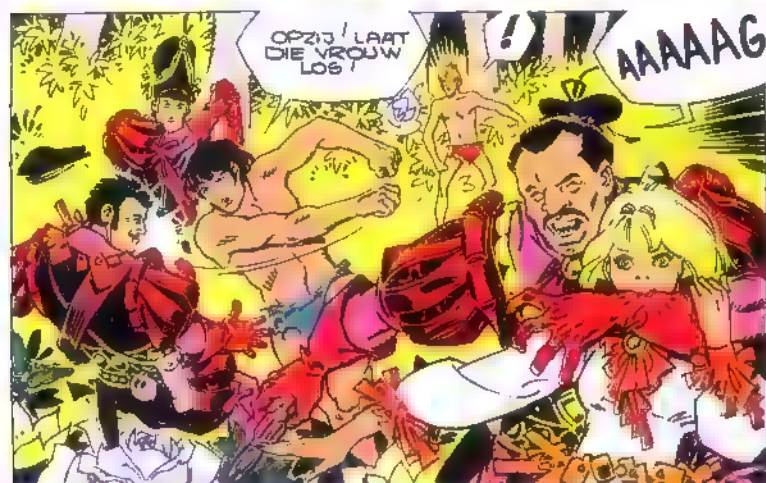
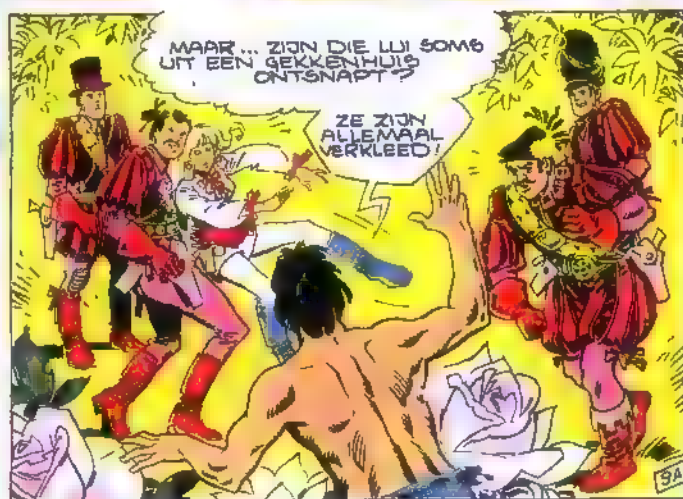
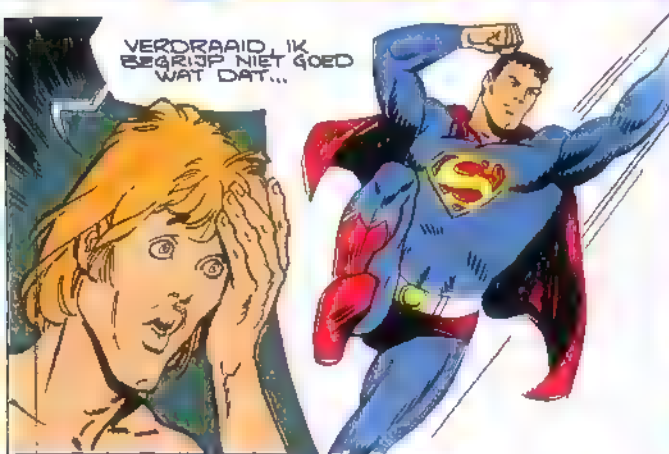
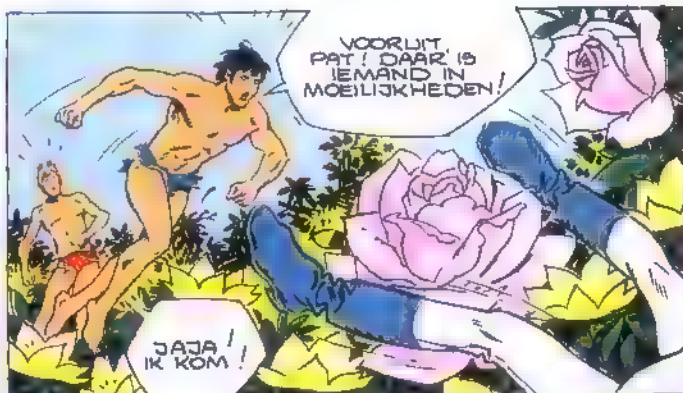
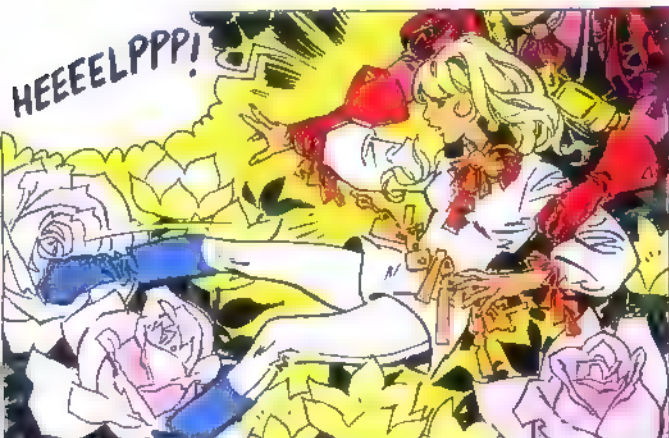

RAY "25"

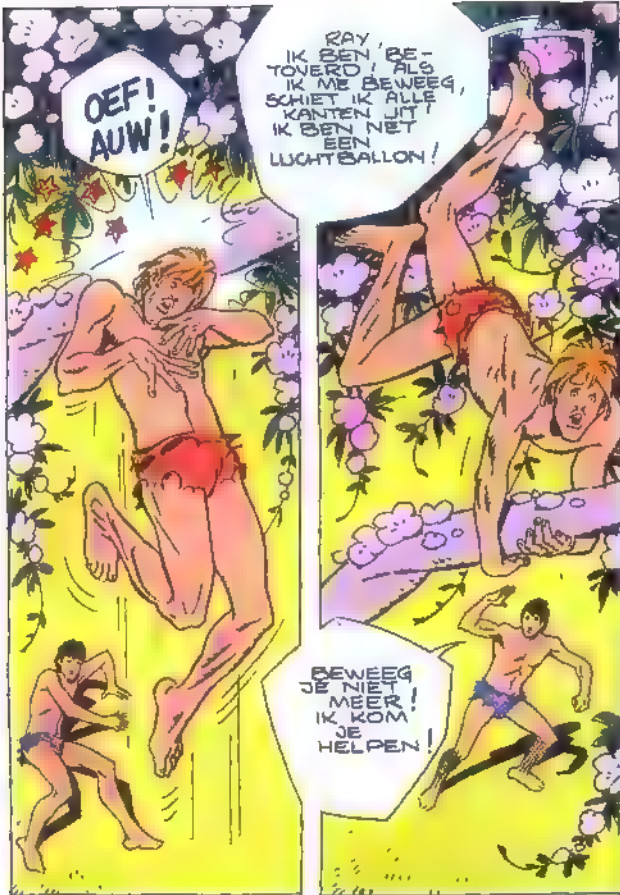

Carlos GIMENEZ
Victor MORA

DE OVERLEVENDEN

WE ZULLEN RAYMOND CODEL EN PATRICK LABANDE EVEN IN DEZE GEHEIMZINNIGE WERELD ACHTER LATEN... MISSCHIE KUNNEN WE PROBEREN EEN MEER TE WIEN TE KOMEN VAN WAT ER ELDERS OP DEZE PIANET 48BEURT...

EEN OUDE, METALEN TOREN STAAT TEGENWOEDEN VAN EEN ZWIGGENDE EN VERGELATEZ STAD... ZWIGGENDE EN VERGELATEZ WEERKLIZD ER VREEMD-SOORTIGE GELUIDEN...

EEN MACHTIG TOESTEL SCHUIFT VOOR- WAARTS EN DE TOREN WORDT IN EEN REEKZ LENZEN WEERKAATST...

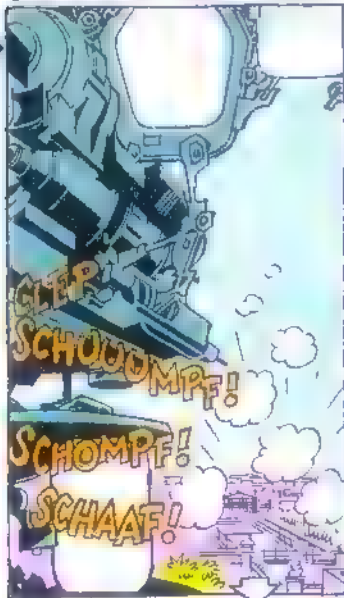
OPEENS VERDWINT HET IJZEREN BOUWSEL IN EEN VERBLINDENDE LICHTFLITS...

ALS HET LICHT VERDWIJNT...
IS ER GEEN SPOOR MEER
OVER VAN DE OUDE TOREN!

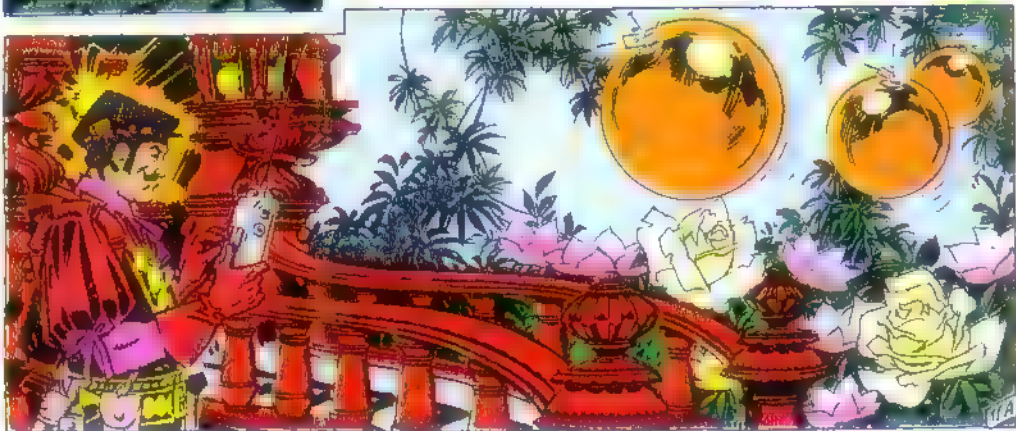
VERWAT IS HET
VREEMDE TUBBEZ
DIT VREEMDE AEGEL-
REN EN ONZE VRIENDEN?
ZO TE ZIEN IS ER GEEN
VERBAND, MAAR WE ZULLEN
HET BEELD EVEN ONTHOU-
DEN EN TERUGKEREN NAAR
ONZE VRIENDEN!...

RAY HEEFT DAT
AAN ZIJN TAK LATEN
HANGEN EN PROBEERT
HET SPOOR VAN DE
ONTVOERDERS NIET UIT HET
OOG TE VERLIEZEN...

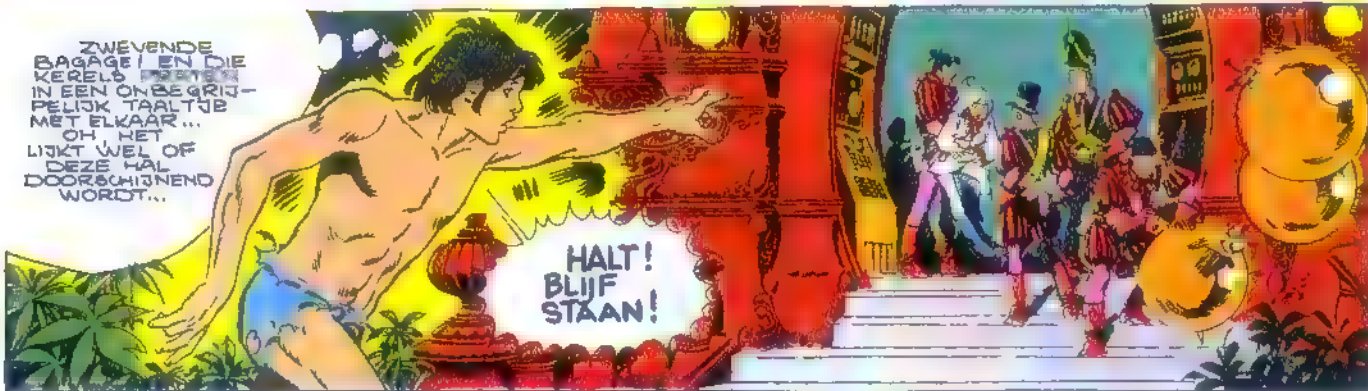

MAN, WAAR
WACHTEN
WE NOG OP?

JE WILT
DE UITRUSTING
TOCH
NIET ACHTER
LATEN
?

ZWEVENDE
BAGAGE! EN DIE
KERELS...
IN EEN ONBEGRIJ-
PELIJK TAALTJE
MET ELKAAR...
OH, HET
LIJKT WEL OF
DEZE WAL
DOORSCHIJNEND
WORDT...

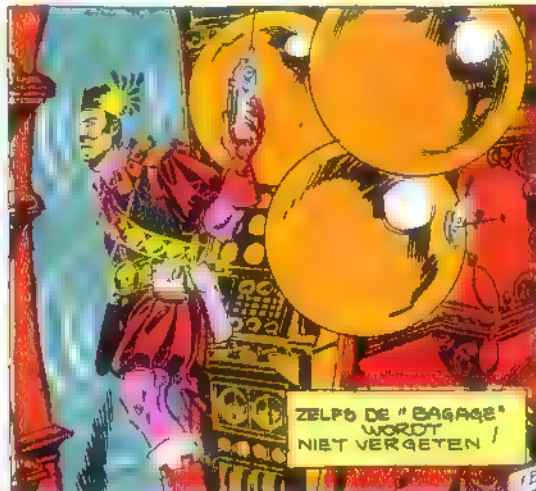

MAAR
ZONDER OP
LETTEN
LOPEN DE
MENSEN
VAN
DE GROEP
IN DE
RICHTING
VAN DE
"WAND"...

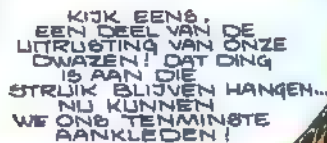
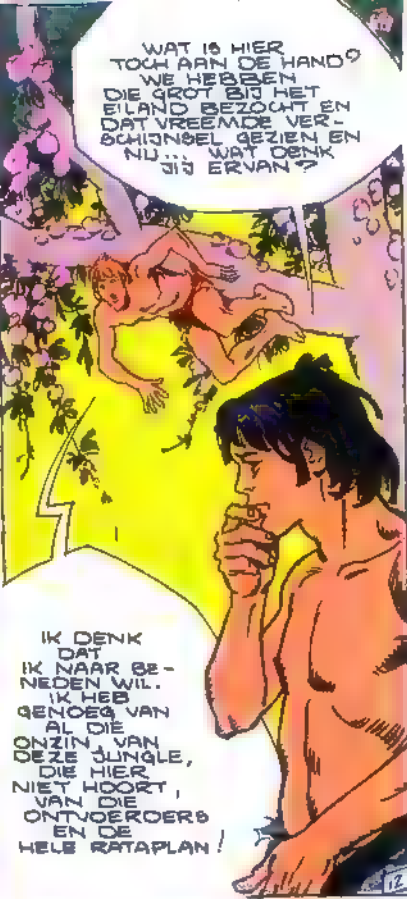
ZE VERDWIJNEN
ERIN ALSOF
ZE IN
WATER WEGZAKKEN!

ZELF DE "BAGAGE"
WORDT
NIET VERGETEN!

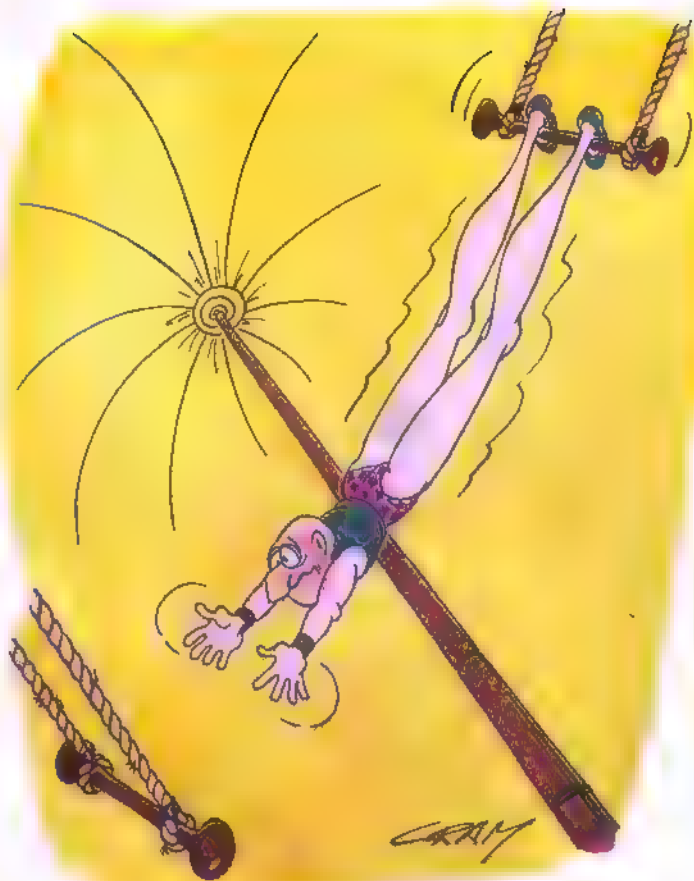

lachen met CRAM

MONT BLANC Carrera

IN HETZELFDE MODEL :
CARRERA KOGELPEN — CARRERA 4 KLEUREN KOGELPEN
CARRERA VULPOTLOOD
CARRERA SCHUIFETUI MET 6 STIFTEN

*Sportief
pittig
hip*

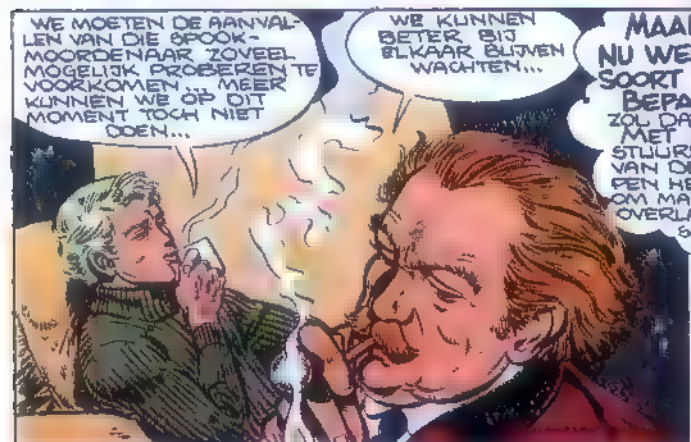
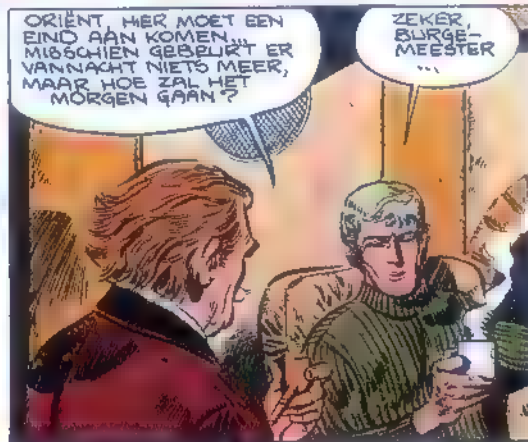
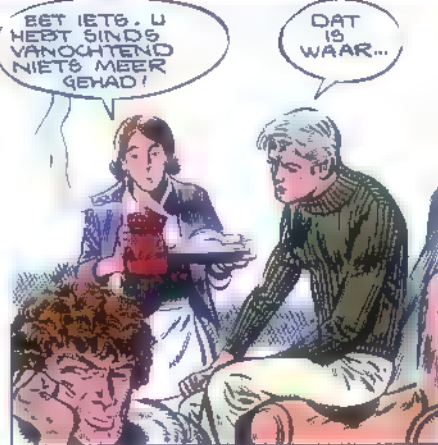
de
vulpenhouder
voor allen,
die jong
denken en
aan de jeugd
schenken

Verkoopprijs

B.T.W.
inbegrepen

245 fr.

ALS HET LICHT VAN DE NIEUWE DAG OVER SARGORIS VALT, LIJKT ALLES ERG RUSTIG EN VREEDZAAM... DE ARGELOZE VOORBIJGANGER ZOU NIETS BIJZONDERS OPMERKEN IN HET DORP. MAAR TOCH ZIJN ER VRESELIJKE DINGEN GEBEURD...

WEET U ZEKER DAT U ALLEEN WILT GAAN?

DAT LIJKT ME BETER...

ALS ER GEEN SPOORTJE GAS MEER IN DE LAAGGELEGGEN STRATEN HANGT, KUNNEN DE MENSEN TERUGGAAN NAAR HUN HUIZEN. ZEG, MERKT U NIETS BIJZONDERS OP?

NEE... HET WEER IS PRACHTIG... WE KUNNEN EEN BEETJE RUST UITSTEKENO GE-BRUIKEN...

JA, MAAR IK HOOR HELEMAAL NIETS...

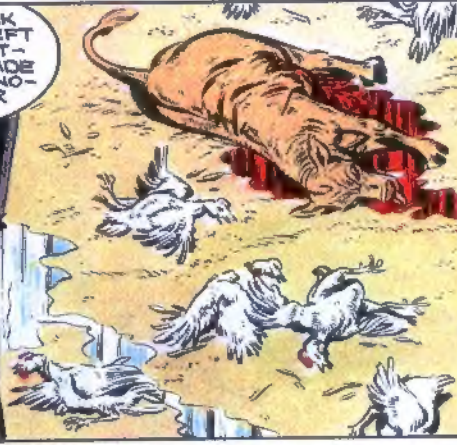
'S OCHTENDS HOOR JE OP EEN BOERDERIJ ALTIJD GELUIDEN VAN DIEREN... HEBBEN ZE HIER GEEN DIEREN?

JA, NU U HET ZEGT...

VRESELIJK!

IK WIST HET! TOEN IK ZAT TE SLAPEN, HEEFT MIJN ONDERBEWUST-ZIJN ALLERLEI VREEMDE GELUIDEN WAARGENOMEN... DAT REALISEER IK ME NU PAS...

WIE KAN DAT NOU GEDAAN HEBBEN? DIE WONDEN ZIJN VRESELIG! JE KUNT NIET EENS MEER ZIEN HOE HET PREGEES GEBEURD IS... EN NIEMAND HEEFT IETS GEHOORD...

IEDEREEN WAS DOODMOE...

MISSCHIEEN ZAT DAAR NOG VEEL MEER ACHTER... DAAROM MAG DAT TELEFOONTJE NIET LANGER UITGESTELD WORDEN... OIT HIER LAAT IK AAN U OVER...

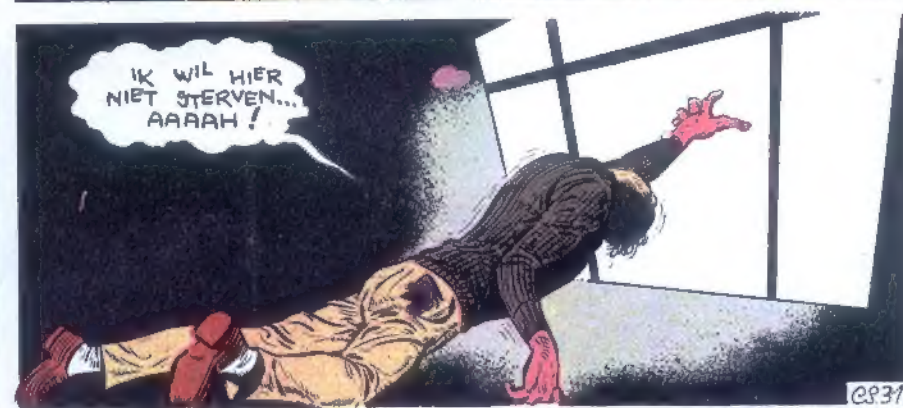
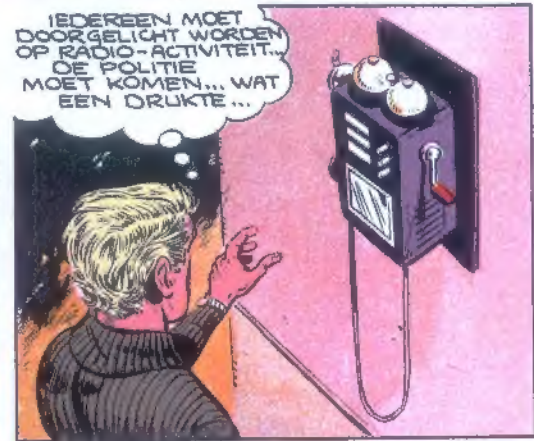
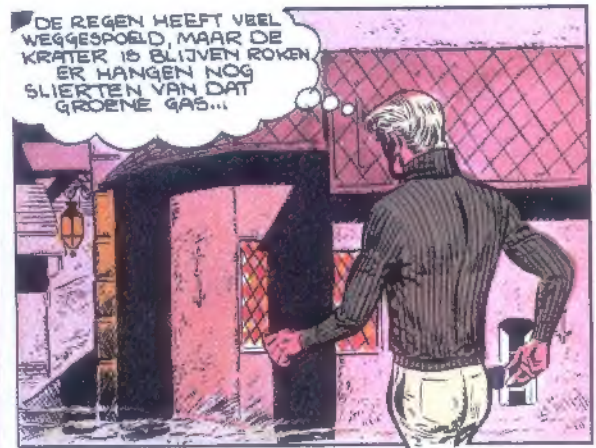
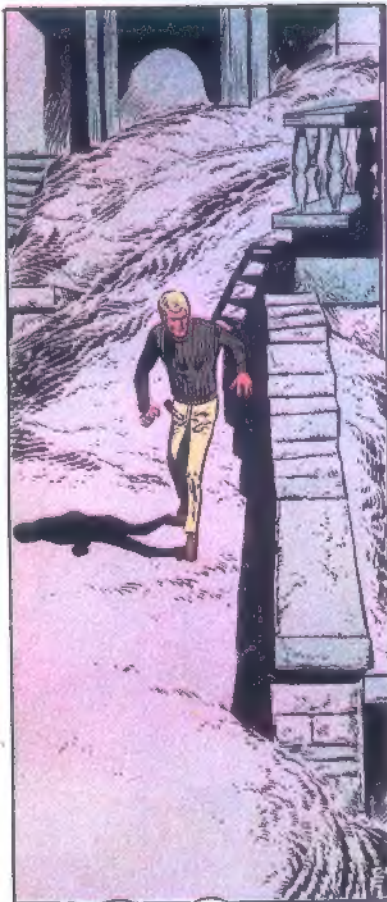

WEES VOORZICHTIG. ALS WE EEN SCHOT HOREN, KOMEN WE DIRECT NAAR U TOE!

DE KRATER VAN TOVENARIJEN

VOLGENDE WEEK

EEN BEWOGEN EPISODE UIT HET LEVEN VAN

DE PANTERS

EN

EEN MAXI-VERHAAL

MET

IN DE HOOFDROL !

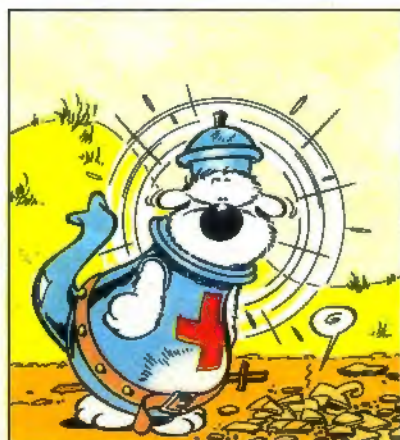
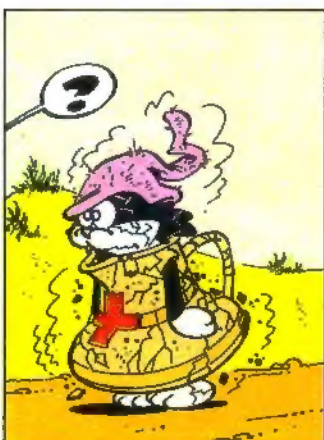
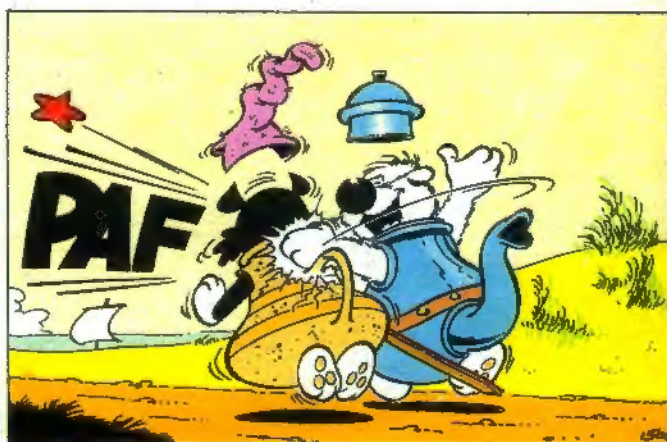
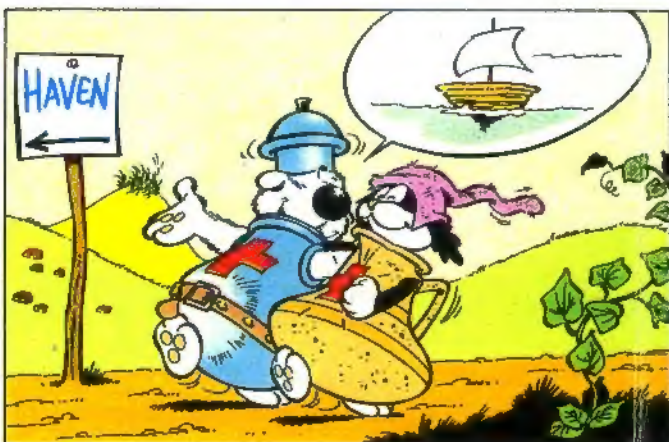
**MICHEL
VAILLANT !**

HOREN
ZIEN
en
ZWIJGEN
door
Jan de Mallemann

En de moraal van
dit verhaal :

Alleen Dommels
AARDEWERK BIEDT
WEERSTAND AAN DE
HEETSTE VUREN

Jan de
Mallemann